

R o z h o d n u t i e
Národnej banky Slovenska
zo dňa 3. júla 2018

Banková rada Národnej banky Slovenska ako druhostupňový orgán príslušný podľa § 32 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohl'ade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*d'alej spravidla len „zákon o dohl'ade nad finančným trhom“ alebo „zákon o dohl'ade“*) uskutočnila druhostupňové konanie podľa tretej časti (§ 12 až § 34) zákona o dohl'ade nad finančným trhom o rozklade zo dňa 11. 9. 2017, ktorý v zákonom ustanovenej lehote podala spoločnosť Provident Financial, s.r.o. [od 4. 4. 2018 premenovaná na *Endepro, s.r.o. v likvidácii; IČO: 35805731; sídlo: Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2*], zastúpená advokátskou spoločnosťou De minimis, spol. s r.o. [IČO: 36868949; sídlo: *Lovinského 22, 811 04 Bratislava 1*], proti prvostupňovému rozhodnutiu Národnej banky Slovenska, útvaru dohl'adu nad finančným trhom sp.č. NBS1-000-001-402, č. z. 100-000-052-913 zo dňa 17. 8. 2017, ktorým tejto spoločnosti ako dohliadanému subjektu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov bola podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. a) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohl'ade nad finančným trhom uložená pokuta 90 000 eur (slovom: deväťdesiat tisíc eur) za porušenia práv finančných spotrebiteľov a povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov, ktoré sú uvedené a vymedzené v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia napadnutého podaným rozkladom a súčasne tejto spoločnosti bol podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohl'ade nad finančným trhom uložený aj zákaz používať nekalú obchodnú prax spočívajúcu v klamlivom konaní podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (*d'alej spravidla len „zákon o ochrane spotrebiteľov“*), uvedené a vymedzené v II. časti výroku prvostupňového rozhodnutia napadnutého podaným rozkladom, pričom Banková rada Národnej banky Slovenska ako príslušný druhostupňový orgán v druhostupňovom konaní o podanom rozklade takto

r o z h o d l a :

Banková rada Národnej banky Slovenska podľa § 32 ods. 2 zákona o dohľade nad finančným trhom prvostupňové rozhodnutie Národnej banky Slovenska, útvaru dohľadu nad finančným trhom sp. č. NBS1-000-001-402, č. z. 100-000-052-913 zo dňa 17. 8. 2017 **m e n í** takto:

„Národná banka Slovenska – podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. a) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom – spoločnosti Endepro, s.r.o. v likvidácii [do 3. 4. 2018 s pôvodným obchodným menom: Provident Financial, s.r.o.; IČO: 35805731; sídlo: Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2; ďalej tiež len „účastníčka konania“, „spoločnosť Provident Financial – Endepro“ alebo „spoločnosť Provident Financial“] ukladá **pokutu 90 000 eur (slovom: deväťdesiattisíc eur)** za porušenie práv finančných spotrebiteľov a za porušenie povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov v období od 14. 10. 2015 do 24. 2. 2016, ktoré boli zistené Národnou bankou Slovenska, útvarom dohľadu nad finančným trhom v rámci uskutočnenia dohľadu na mieste v období od 14. 10. 2015 do 9. 8. 2016 nad činnosťou spoločnosti Provident Financial – Endepro patriacej medzi dohliadané subjekty v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov (teraz účastníčkou konania) s využitím kontrolného zaobstarávania finančných služieb (spotrebiteľských úverov) pod utajenou identitou, a to konkrétne za tieto porušenia:

1. **porušenia ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľov** tým, že účastníčka konania po uzatvorení zmlúv o spotrebiteľských úveroch medzi ňou a spotrebiteľmi (členmi dohliadacieho tímu), ku ktorému došlo v rámci kontrolného zaobstarania finančnej služby, svojimi listami „Evidencia platieb“ oznámila bez právneho dôvodu spotrebiteľom (členom dohliadacieho tímu) odlišné (skoršie) dátumy prvých splátok spotrebiteľského úveru ako mali byť podľa uzatvorených zmlúv o spotrebiteľských úveroch, a to:
  - a) podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 612604700 z 15. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členkou dohliadacieho tímu – XXXX XXXXXX mal byť dátumom prvej splátky spotrebiteľského úveru 29. október 2015, pričom však účastníčka konania listom „Evidencia platieb“ z 20. 10. 2015 oznámila menovanej ako dátum prvej splátky spotrebiteľského úveru 26. október 2015;
  - b) podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 612709427 zo 16. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXX mal byť dátumom prvej splátky spotrebiteľského úveru 30. október 2015, pričom však účastníčka konania listom „Evidencia platieb“ z 21. 10. 2015 oznámila menovanému ako dátum prvej splátky spotrebiteľského úveru 27. október 2015;
  - c) podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 612707070 zo 16. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXX mal byť dátumom prvej splátky spotrebiteľského úveru 30. október 2015, pričom však účastníčka konania listom „Evidencia platieb“ z 20. 10. 2015 oznámila menovanému ako dátum prvej splátky spotrebiteľského úveru 27. október 2015;

d) podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 612558421 z 19. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXX mal byť dátumom prvej splátky spotrebiteľského úveru 2. november 2015, pričom však účastníčka konania listom „Evidencia platieb“ z 20. 10. 2015 oznámila menovanému ako dátum prvej splátky spotrebiteľského úveru 30. október 2015;

2. **ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľov** tým, že účastníčka konania v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 najmenej v 2370 uzavretých zmluvách o spotrebiteľskom úvere a zmluvách o úvere podľa § 1 ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*d'alej tiež len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „zákon č. 129/2010 Z. z.“*), spolu s ktorými uzavrela so spotrebiteľmi zmluvy o poskytnutí služby Komfort, sa dopustila použitia nekalej obchodnej praktiky formou klamlivého konania podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľov tak, že účastníčka konania v zmluvách o spotrebiteľskom úvere uvádzala nepravdivú informáciu vo vzťahu k cene produktu spočívajúcu v nezarátavaní nákladov zo zmlúv o poskytnutí služby Komfort do celkových nákladov spotrebiteľského úveru na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) podľa ustanovenia § 19 zákona o spotrebiteľských úveroch a odplaty podľa § 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (*d'alej tiež len „nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.“*), v dôsledku čoho účastníčka konania uvádzala ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) spotrebiteľského úveru a odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov v nižšej výške v porovnaní so skutočnou celkovou výškou spotrebiteľského úveru, ale taktiež v zmluvách o spotrebiteľskom úvere a zmluvách o poskytnutí služby Komfort uzavretých účastníčkou konania so spotrebiteľmi (členmi dohliadacieho tímu), ku ktorému došlo v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb pod utajenou identitou podľa § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohl'ade nad finančným trhom, a to:

a) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612604700 z 15. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členkou dohliadacieho tímu – XXXX XXXXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovanou dňa 15. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;

b) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612709427 zo 16. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovaným dňa 16. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;

c) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612707070 zo 16. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXXXX, spolu

s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovaným dňa 16. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;

- d) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612558421 z 19. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovaným dňa 19. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;

3. ustanovenia § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľov tým, že účastníčka konania v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 najmenej v 2082 uzavretých zmluvách o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov, spolu s ktorými účastníčka konania uzavrela so spotrebiteľmi zmluvy o poskytnutí služby Komfort, prekročila najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať od spotrebiteľa podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) v spojení s ustanovením § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ale taktiež v zmluvách o spotrebiteľskom úvere a zmluvách o poskytnutí služby Komfort uzavretých účastníčkou konania so spotrebiteľmi (členmi dohliadacieho tímu), ku ktorému došlo v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb pod utajenou identitou podľa § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade nad finančným trhom, a to:

- a) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612604700 z 15. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členkou dohliadacieho tímu – XXXX XXXXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovanou dňa 15. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;
- b) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612709427 zo 16. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXXX XXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovaným dňa 16. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;
- c) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612707070 zo 16. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXXX XXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovaným dňa 16. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort;
- d) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 612558421 z 19. 10. 2015 uzavretej medzi účastníčkou konania a členom dohliadacieho tímu – XXXXX XXXXXXXX, spolu s ktorou účastníčka konania uzavrela s menovaným dňa 19. 10. 2015 Zmluvu o poskytnutí služby Komfort.

Spoločnosť Endepro, s.r.o. v likvidácii [do 3. 4. 2018 s pôvodným obchodným menom: Provident Financial, s.r.o.; IČO: 35805731; sídlo: Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2] je povinná uloženú pokutu, ktorej výnos je príjmom štátneho rozpočtu SR, zaplatiť do 30 dní

odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na príslušný účet Úradu vládneho auditu vedený v Štátnej pokladnici.“.

Banková rada Národnej banky Slovenska zároveň rozklad zo dňa 11. 9. 2017, ktorý podala spoločnosť Provident Financial – Endepro, **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Národná banka Slovenska (ďalej tiež len „NBS“), útvar dohľadu nad finančným trhom (ďalej tiež len „útvar dohľadu NBS“ alebo „prvostupňový útvar dohľadu“) v súlade s § 6 zákona o dohľade vydala poverenie NBS, útvaru dohľadu č. OFS-11662/2015 zo dňa 13. 10. 2015, na základe ktorého poverení zamestnanci NBS z útvaru dohľadu a prizvané osoby (ďalej tiež len „poverení členovia dohliadacieho tímu“ alebo „poverené osoby“) v období od 14. 10. 2015 do 24. 2. 2016 vykonali dohľad na mieste nad činnosťou spoločnosti Provident Financial – Endepro patriacou medzi dohliadané subjekty v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov ako veriteľ v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov pre spotrebiteľov. V súlade s § 6 zákona o dohľade a § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch bol predmetom vykonaného dohľadu na mieste dohľad nad činnosťou spoločnosti Provident Financial ako veriteľom v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov pre spotrebiteľov v súvislosti s dodržiavaním ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľov, ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), a to najmä vo vzťahu k poskytovaniu predzmluvných informácií, uzatváraniu zmlúv o spotrebiteľských úveroch a k neprijateľným zmluvným podmienkam v zmluvách o spotrebiteľských úveroch.

Dňom začatia dohľadu na mieste bol – v zmysle ustanovenia § 8 ods. 1 druhej vety zákona o dohľade – uskutočnený prvý telefonický kontakt povereného člena dohliadacieho tímu na infolinku spoločnosti Provident Financial dňa 14. 10. 2015, ktorým požiadal spoločnosť Provident Financial o spotrebiteľský úver. Poverený člen dohliadacieho tímu (XXXX XXXXX) v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb – v zmysle § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade – uzavrel dňa 15. 10. 2015 so spoločnosťou Provident Financial Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 612604700 a bezprostredne s ňou uzavrel Zmluvu o poskytnutí služby Komfort. Poverení členovia dohliadacieho tímu vykonali pod utajenou identitou aj ďalšie kontrolné zaobstarávania finančných služieb v súlade s ustanovením § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade a uzatvorili so spoločnosťou Provident Financial zmluvy o spotrebiteľskom úvere a s nimi súvisiace zmluvy o poskytnutí služby Komfort, rozhodcovské zmluvy, prípadne vyhlásenia ku karte Provident.

Útvar dohľadu NBS listom NBS č. OFS-11662/2015 zo dňa 22. 10. 2015 (*doručeným spoločnosti Provident Financial osobne dňa 22. 10. 2015*) oznámil spoločnosti Provident Financial začatie dohľadu na mieste podľa § 8 ods. 1 zákona o dohľade a predložil jej poverenie NBS na výkon dohľadu, pričom vrátil spoločnosti Provident Financial tri predplatené platobné karty, ktoré dostali poverení členovia dohliadacieho tímu na základe uzatvorených zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Útvar dohľadu NBS zároveň požiadal spoločnosť Provident Financial podľa § 8 ods. 2 písm. b) a d) zákona o dohľade o súčinnosť pri výkone dohľadu na mieste a o poskytnutie dokladov, písomností a informácií potrebných pre výkon dohľadu na mieste. Spoločnosť Provident Financial dňa 6. 11. 2015 doručila útvaru dohľadu NBS požadované doklady potrebné pre výkon dohľadu na mieste. Útvar dohľadu NBS následne požiadal spoločnosť Provident Financial elektronickou formou 8. 2. 2016 o ďalšie zaslanie dokladov, písomností a informácií, ktoré spoločnosť Provident Financial dňa 24. 2. 2016 doručila útvaru dohľadu NBS.

Útvar dohľadu NBS v rámci dohľadu na mieste v spoločnosti Provident Financial zistil skutočnosti svedčiacie o porušovaní § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľov, ktoré spočíva v tom, že spoločnosť Provident Financial listami „Evidencia platieb“ zasielanými spotrebiteľom oznamovala dátumy prvých splátok spotrebiteľského úveru odlišne od splatnosti prvých splátok spotrebiteľského úveru dohodnutých v zmluve o spotrebiteľskom úvere, čím ukladala spotrebiteľom povinnosti bez právneho dôvodu. Táto skutočnosť je zrejmá aj z listov zaslaných povereným členom dohliadacieho tímu. Vzhľadom na skutočnosť, že listy „Evidencia platieb“ zasielané spotrebiteľom ukladajú bezpodmienečnú povinnosť spotrebiteľa zaplatiť prvú splátku spotrebiteľského úveru skôr ako v zmluvne dohodnutom termíne, je takéto ukladanie povinnosti spotrebiteľovi bez právneho dôvodu v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľov. Pritom § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľov v znení účinnom od 1. 7. 2007 (*teda už od prvej účinnosti tohto zákona*) ustanovuje, že predávajúci (ani dohliadaný subjekt finančného trhu) „nesmie spotrebiteľovi ukladať povinnosť bez právneho dôvodu“.

Útvar dohľadu NBS v rámci dohľadu na mieste v spoločnosti Provident Financial taktiež zistil skutočnosti svedčiacie o porušovaní § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľov a aj § 7 ods. 1 a 2 zákona o ochrane spotrebiteľov a § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľov. Spoločnosť Provident Financial používala vo vzťahu k spotrebiteľom ňou pripravenú zmluvnú dokumentáciu, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o poskytnutí služby Komfort (vzájomne závislú od zmluvy o spotrebiteľskom úvere), pričom odmenu vyplývajúcu zo zmluvy o poskytnutí služby Komfort nezahrnula do celkových nákladov spotrebiteľského úveru na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov podľa ustanovenia § 19 zákona o spotrebiteľských úveroch a odplaty podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., čím poskytla spotrebiteľovi nepravdivú informáciu vo vzťahu k cene spotrebiteľského úveru. Takéto konanie spoločnosti Provident Financial je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, môže viesť spotrebiteľa do omylu v otázke výhodnosti spotrebiteľského úveru a spôsobiť, že spotrebiteľ uzavrie zmluvu, ktorú by inak z dôvodu jej menšej výhodnosti neuzavrel. Útvar dohľadu NBS preto konštatoval, že konanie spoločnosti Provident Financial spočívajúce v uvádzaní nesprávne určenej výšky ročnej percentuálnej

miery nákladov spotrebiteľského úveru v neprospech spotrebiteľa a tiež nesprávne určenej výšky odplaty, napĺňa znaky nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľov.

Zo zmluvnej dokumentácie, ktorú predložila spoločnosť Provident Financial v rámci dohľadu na mieste, zistil útvar dohľadu NBS, že v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 uzatvorila spoločnosť Provident Financial minimálne ďalších 2370 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, spolu s ktorými uzatvorila zmluvy o poskytnutí služby Komfort. Keďže ide o formulárové typy zmlúv útvar dohľadu NBS konštatoval, že išlo o typovo rovnaké zmluvy, aké spoločnosť Provident Financial uzatvorila s poverenými členmi dohliadacieho tímu, v ktorých nebola odmena vyplývajúca zo zmluvy o poskytnutí služby Komfort zahrnutá do celkových nákladov spotrebiteľského úveru na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a odplaty.

Dohľadom na mieste bolo tiež zistené porušenie § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľov tým, že spoločnosť Provident Financial v zmluvách o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov spolu s uzavretými zmluvami o poskytnutí služby Komfort v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 prekročila najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno požadovať od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. V čase uzavretia predmetných zmlúv bola priemerná ročná percentuálna miera nákladov 13,50 % a najvyššia prípustná výška odplaty 27 % p.a. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. nesmie odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 tohto nariadenia vlády pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Útvar dohľadu NBS matematickým výpočtom zistil, že započítanie odmeny zo zmluvy o poskytnutí služby Komfort do nákladov spotrebiteľského úveru zvýšilo odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov o 48,70 %, aj bez zohľadnenia úroku a poplatkov z poskytnutého úveru, čím spoločnosť Provident Financial prekročila najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať. Útvar dohľadu NBS preto konštatoval, že z 2370 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, spolu s ktorými boli uzavreté zmluvy o poskytnutí služby Komfort, sa minimálne v prípadoch 2082 zmlúv o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov, spolu s ktorými boli uzavreté zmluvy o poskytnutí služby Komfort, dopustila spoločnosť Provident Financial porušenia ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. tým, že prekračovala najvyššiu povolenú výšku odplaty, ktorú spotrebiteľia museli zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom. Podľa § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľov má každý spotrebiteľ právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa. Predávajúci v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľov nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3 zákona o ochrane spotrebiteľov. Prekročenie najvyššej prípustnej výšky odplaty zo strany spoločnosti Provident Financial bolo podľa útvaru dohľadu NBS v rozpore so zákonnou ochranou podľa §

3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľov, keďže spoločnosť Provident Financial upierala spotrebiteľom právo na ochranu ich ekonomických záujmov.

O dohľade na mieste vykonanom v spoločnosti Provident Financial bol vyhotovený Protokol o vykonanom dohľade na mieste nad spoločnosťou Provident Financial, s.r.o. č. OFS-11662/2015 zo dňa 27. 4. 2016 (*d'alej tiež len „protokol o dohľade“*) v súlade s ustanoveniami § 8 ods. 3 písm. c) a § 10 zákona o dohľade. Tento protokol o dohľade bol spoločnosti Provident Financial doručený dňa 29. 4. 2016. Spoločnosť Provident Financial doručila útvaru dohľadu NBS dňa 7. 7. 2016 písomné námietky proti údajom uvedeným v protokole o dohľade. Dohľad na mieste vykonaný v spoločnosti Provident Financial sa zo zákona (*ex lege*) skončil dňa 9. 8. 2016 doručením „*Oznámenia o skončení dohľadu na mieste*“ spoločnosti Provident Financial podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona o dohľade, ktorého prílohou bolo aj „*Oznámenie o výsledku preverenia písomných námietok proti údajom uvedeným v Protokole o vykonanom dohľade na mieste nad spoločnosťou Provident Financial, s.r.o., č. OFS-11662/2015*“.

Prvostupňový útvar dohľadu NBS listom č. NBS1-000-001-402, 100-000-013-658 zo dňa 20. 12. 2016 (*ktorý bol spoločnosti Provident Financial doručený 28. 12. 2016*) oznámil spoločnosti Provident Financial ako účastníčke konania – *podľa ustanovení § 29 ods. 1 v spojení s § 16 ods. 1 a 2 zákona o dohľade* – začatie konania o uložení sankcie podľa § 23 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a podľa § 35f ods. 1 písm. a) až c) zákona o dohľade, a to za zistené nedostatky v jej činnosti spočívajúce v porušení práv finančného spotrebiteľa a v porušení povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov účinných v čase vzniku porušenia. Zároveň bola spoločnosť Provident Financial vyzvaná, aby sa vyjadrila k dôvodom začatia konania, a to v lehote do 40 kalendárnych dní odo dňa doručenia tejto výzvy NBS (v liste útvaru dohľadu NBS z 20. 12. 2016 doručenom spoločnosti Provident Financial 28. 12. 2016).

Účastníčka konania prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu – *ktorým je advokátska spoločnosť De minimis, spol. s r.o. [IČO: 36868949; sídlo: Lovinského 22, 811 04 Bratislava I; d'alej tiež len „právny zástupca“]* – oznámila útvaru dohľadu NBS listom zo dňa 18. 1. 2017 prevzatie právneho zastúpenia spoločnosti Provident Financial v konaní pred NBS, pričom k predmetnému listu bolo priložené plnomocenstvo pre právneho zástupcu. Zároveň účastníčka konania požiadala útvar dohľadu NBS o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k dôvodom začatého konania do 28. 2. 2017. Útvar dohľadu NBS listom č. NBS1-000-001-402, 100-000-019-715 zo dňa 25. 1. 2017 (*ktorý bol právnenému zástupcovi doručený 30. 1. 2017*) žiadosti účastníčky konania o predĺženie lehoty vyhovel a lehotu na vyjadrenie sa k dôvodom začatého konania predĺžil do 28. 2. 2017. Právny zástupca telefonicky požiadaval dňa 30. 1. 2017 útvar dohľadu NBS o nahliadnutie do spisu k začatému konaniu o uložení sankcie a navrhol termín 9. 2. 2017 o 9.30 h. Dňa 9. 2. 2017 sa právny zástupca dostavil do sídla Národnej banky Slovenska za účelom nahliadnutia do spisu k predmetnému konaniu, pričom požiadaval útvar dohľadu NBS o vyhotovenie kópií niektorých listín. O tejto skutočnosti bola vyhotovená zápisnica. Útvar dohľadu NBS listom č. NBS1-000-004-341, 100-000-022-882 zo dňa 10. 2. 2017 (*ktorý bol právnenému zástupcovi doručený 14. 2. 2017*) zaslal účastníčke konania kópie vyžiadaných listín.

Účastníčka konania sa k dôvodom začatého konania vyjadrila prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 27. 2. 2017, ktorý bol útvaru dohľadu NBS doručený 28. 2. 2017, pričom vo svojom vyjadrení poprela, že by sa dopustila porušenia špecifikovaných v oznámení o začatí konania (*list útvaru dohľadu NBS zo dňa 20. 12. 2016*). Pritom účastníčka konania namietala, že podľa nej nebol daný dôvod na začatie konania o uložení sankcie. Útvar dohľadu NBS na základe doručeného vyjadrenia účastníčky konania k začatému konaniu vyzval túto na doplnenie podania v lehote 10 pracovných dní od doručenia výzvy spôsobom uvedeným v predmetnej výzve. Účastníčka konania doručila dňa 3. 5. 2017 útvaru dohľadu NBS doplnenie vyjadrenia, ktorým zároveň požiadala útvar dohľadu NBS o zastavenie konania o uložení sankcie.

V súlade s ustanovením § 26 zákona o dohľade nad finančným trhom bola účastníčka konania listom prvostupňového útvaru dohľadu č. NBS1-000-001-402, 100-000-042-337 zo dňa 23. 6. 2017 (*ktorý jej bol doručený dňa 28. 6. 2017*) vyzvaná na oboznámenie sa so spisovým (dôkazovým) podkladom ku konaniu, ako aj na následné písomné vyjadrenie sa k nemu v lehote 5 pracovných dní odo dňa jej oboznámenia sa s týmto spisovým podkladom. Účastníčka konania sa prostredníctvom právneho zástupcu oboznámila so spisovým podkladom (dôkazovým) ku konaniu dňa 10. 7. 2017, o čom bola vyhotovená zápisnica. Dňa 17. 7. 2017 bolo útvaru dohľadu NBS doručené vyjadrenie účastníčky konania k spisovému podkladu ku konaniu, v ktorom o. i. opakovane uviedla, že nebol daný dôvod na začatie konania a naďalej trvá na tom, že sa nedopustila žiadneho správneho deliktu. Pritom opakovane žiadala prvostupňový útvar dohľadu NBS o zastavenie konania.

Prvostupňovým rozhodnutím Národnej banky Slovenska sp. č. NBS1-000-001-402, č. z. 100-000-052-913 zo dňa 17. 8. 2017 (*d'alej tiež len „prvostupňové rozhodnutie NBS“*) rozhodol útvar dohľadu NBS tak, že účastníčke konania uložil podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. a) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom pokutu 90 000 eur (slovom: deväťdesiat tisíc eur) za porušenia práv finančného spotrebiteľa a povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa osobitných predpisov tak, ako sú uvedené a vymedzené v I. časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, ktoré sú obsahovo zhodné s bodmi 1 až 3 výrokovej časti tohto rozhodnutia a súbežne zakázal účastníčke konania podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom používať nekalú obchodnú prax, konkrétne klamlivé konanie podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľov. Pritom predmetné prvostupňové rozhodnutie NBS zo dňa 17. 8. 2017 bolo účastníčke konania doručené 28. 8. 2017.

Účastníčka konania (prostredníctvom svojho právneho zástupcu) proti vydanému prvostupňovému rozhodnutiu NBS v zákonom ustanovenej lehote podala rozklad zo dňa 11. 9. 2017, ktorý bol do NBS doručený 11. 9. 2017. V tomto rozklade z 11. 9. 2017 tvrdí, že prvostupňové rozhodnutie NBS je v celom rozsahu vydané v rozpore s právnymi predpismi, teda je nezákonné, je vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a je nesprávne. Účastníčka konania na podporu svojich tvrdení bližšie v rozklade uviedla svoje námietky pre zrušenie prvostupňového rozhodnutia NBS Bankovou radou Národnej banky Slovenska (*d'alej len „Banková rada NBS“*). Zároveň účastníčka konania tvrdí, že podľa nej prvostupňové rozhodnutie NBS odporuje zásade „*nulla poena sine lege*“ (žiaden trest

bez zákona). Podľa účastníčky konania napadnuté prvostupňové rozhodnutie NBS je údajne nezákonné, lebo útvár dohľadu NBS uložil všetky sankcie podľa takých právnych noriem, ktorých aplikácia je vylúčená z dôvodu špeciality iných právnych noriem. Pritom podľa tvrdenia účastníčky konania konkrétne § 23 zákona o spotrebiteľských úveroch je špeciálnym právnym predpisom (lex specialis) k § 35e až § 35h zákona o dohľade nad finančným trhom, ktorý je všeobecným právnym predpisom (lex generalis), pričom vzájomne vylučujúci vzťah uvedených právnych úprav v otázkach sankcií je zrejmý už zo zásady „*lex specialis derogat legi generali*“ (špeciálny právny predpis ruší všeobecný právny predpis). Podľa námietok účastníčky konania vraj zákonodarca daný vzťah zakotvil aj normatívne priamo v § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto podľa účastníčky konania boli prvostupňovým rozhodnutím NBS uložené účastníčke konania sankcie podľa takých právnych noriem, ktorých pôsobnosť je vo vzťahu k tejto spoločnosti vylúčená zásadou špeciality. Pritom pokuta uložená prvostupňovým rozhodnutím NBS spoločnosti Provident Financial bola prísnejšia, teda vyššia ako umožňoval § 23 ods. 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 22. 12. 2015, ktorej výška bola 70 000 eur. Účastníčka konania taktiež namietla, že druhý výrok vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS, ktorým bol spoločnosti Provident Financial uložený zákaz používania nekalej obchodnej praxe, je podľa nej údajne prísnejšou sankciou, ktorej druh ani nie je uvedený v § 23 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Účastníčka konania v podanom rozklade tvrdí, že Národná banka Slovenska (ďalej tiež aj „NBS“) od 1. 7. 2016, teda od nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z.) vraj stratila právomoc skúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách a nekalé obchodné praktiky. Pritom účastníčka konania tvrdí, že v rámci rekonštrukcie súdneho civilného procesu bolo zavedené nové osobitné súdne konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach upravené v § 301 až § 306 Civilného sporového poriadku, v rámci ktorého krajské sudy skúmajú neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. Aktívna vecná legitímácia na podanie takejto súdnej žaloby je v zmysle § 302 Civilného sporového poriadku zverená iba dvom druhom subjektov, a to právnickej osobe založenej alebo zriadenej na ochranu spotrebiteľa a orgánu dohľadu podľa osobitného predpisu (teda aj NBS). Preto účastníčka konania tvrdí, že ak by po nadobudnutí účinnosti ustanovení upravujúcich konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach mala naďalej ostať zachovaná aj právomoc v rovnakom rozsahu pre orgány dohľadu podľa osobitného predpisu posudzovať totožný predmet (neprijateľnosť zmluvných podmienok a nekalé obchodné praktiky), bola by táto nová právna úprava celkom zbytočná.

Účastníčka konania tvrdí, že podľa nej od 1. 7. 2016 – teda od účinnosti § 301 až § 306 Civilného sporového poriadku – vraj stratila Národná banka Slovenska svoju právomoc samostatne posudzovať otázky neprijateľnosti zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík (na základe ustanovení zákona o dohľade nad finančným trhom), ktoré môžu byť

predmetom konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Zároveň účastníčka konania tvrdí, že takáto strata právomoci Národnej banky Slovenska posudzovať otázky neprijateľnosti zmluvných podmienok a nekálých obchodných praktík (*na základe ustanovení zákona o dohľade nad finančným trhom*) je údajne relevantná eurokonformnému a ústavno-konformnému výkladu zmeny obsahu (teda novelizácie) predmetných ustanovení zákona o dohľade nad finančným trhom od 1. 7. 2016 v dôsledku nadobudnutia účinnosti § 301 až § 306 Civilného sporového poriadku a v zmysle právneho princípu „*lex posterior derogat legi priori*“ (*neskorší zákon zrušuje skorší zákon*).

Účastníčka konania ďalej v podanom rozklade namieta, že na uloženie zákazu používania nekalej obchodnej praktiky podľa § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom nie je splnená podmienka podľa § 35e ods. 1 písm. a) zákona o dohľade nad finančným trhom, a to existencia bezprostrednej hrozby nekalej obchodnej praktiky. Účastníčka konania namieta, že v prvostupňovom rozhodnutí NBS na strane 37 uviedol útvar dohľadu NBS, že „*účastník konania v súčasnosti neposkytuje nové úvery spotrebiteľom a má úmysel vrátiť povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, čo znamená, že preventívne pôsobenie pokuty voči účastníkovi konania je značne limitované. Preto orgán dohľadu zdôrazňuje v tejto situácii najmä represívny a generálny preventívny účinok uloženej sankcie. Zo správy o prijatých opatreniach na č. 1. 1705-1707 dohľadového spisu vyplýva, že od 18. decembra 2015 účastník konania neposkytuje nové úvery spotrebiteľom. Tento stav pritom trvá dodnes. Preto orgán dohľadu vo výroku tohto rozhodnutia neukladá žiadne špecifické opatrenia na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov podľa § 35f ods. 1 písm. b) zákona č. 747/2004 Z. z.*“. Z uvedenej časti odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia NBS je podľa účastníčky konania evidentné, že útvar dohľadu NBS dospel k údajnému správne skutkovému zisteniu, že spoločnosť Provident Financial neplánuje v budúcnosti poskytovať spotrebiteľské úvery a preto neexistuje žiadna hrozba nekalej obchodnej praktiky, a už vôbec nie bezprostredná hrozba. Súčasne nie je tento druhý výrok dostatočne jasný, určitý ani zrozumiteľný, preto je ako taký nevykonateľný a nevyhovuje požiadavkám kladeným na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR. V tomto druhom výroku používa útvar dohľadu NBS slová „*zmluvy o úvere, zmluva Komfort, zmluvu s obdobným predmetom, odplata podľa osobitného predpisu*“, pričom spoločnosť Provident Financial tvrdí, že zmluvy o úvere neuzatvárala, ale uzatvárala zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. zmluvy o iných pôžičkách. Spoločnosť Provident Financial neuzatvárala ani zmluvu Komfort, pritom v minulosti uzatvárala so spotrebiteľmi rôzne druhy zmlúv s rôznymi názvami, ani zmluvy s obdobným predmetom, keďže nevie, k čomu má byť daný predmet obdobný, ani o aký predmet má ísť. V prípade odplaty podľa osobitného predpisu, nerozumie účastníčka konania tomu, o aký konkrétny osobitný predpis v konkrétnom prípade má ísť, odplata je podľa jej tvrdenia najširší možný pojem pre každé synalagmatické spojenie. V tejto súvislosti sa účastníčka konania odvoláva na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžo/55/2015 zo 16. 12. 2015. V rozklade ďalej tvrdí, že napadnutý druhý výrok výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS odporuje § 27 ods. 2 poslednej vete zákona o dohľade, podľa ktorého sa vo výroku rozhodnutia neukladajú povinnosti, ktoré ukladá priamo zákon. Pritom účastníčka konania tvrdí, že zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere spoločnosti Provident Financial, ako aj zo zmlúv o inom úvere alebo

inej pôžičke, vyplýva taká povinnosť priamo z § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto podľa účastníčky konania formulácia druhého výroku „v dôsledku čoho by v týchto zmluvách uvádzal RPMN a odplatu podľa osobitného predpisu v nižšej než skutočnej výške“ odporuje § 27 ods. 2 poslednej vete zákona o dohľade.

Účastníčka konania namieta ňou tvrdenú nezákonnosť konania vo veciach dohľadu vykonaného Národnou bankou Slovenska, ktoré podľa tvrdení účastníčky konania bolo začaté, hoci na to vraj nebol dôvod. Pritom podľa tvrdení účastníčky konania sa Národná banka Slovenska opiera údajne iba o nezákonné dôkazy, keďže jeho predmetom je sankčné konanie voči spoločnosti Provident Financial za také konanie, na ktorom sa vraj Národná banka Slovenska (orgán verejnej moci) priamo aktívne podieľala vo väčšom rozsahu ako spoločnosť Provident Financial.

Pritom účastníčka konania tvrdí, že podľa nej došlo k porušeniu čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 39 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Dohľad na mieste v jeho časti vykonávanej poverenými členmi dohliadacieho tímu pod utajenou identitou od počiatku odňal účastníčke konania vyššie uvedené práva, preto – podľa účastníčky konania – je daná časť dohľadu na mieste celkom nepoužiteľná na sankčné účely konania vo veciach dohľadu. Účastníčka konania odkazuje na nález Ústavného soudu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 597/99 z 22. 6. 2000, podľa ktorého „*Je nepřipustným porušením čl. 39 Listiny a čl. 7 odst. 1 Úmluvy, pakliže jednání státu (v dané věci Policie) se stává součástí skutkového děje, celé posloupnosti úkonů, z nichž se trestní jednání skládá (např. provokace či iniciování trestného činu, jeho dokonání, a pod.). Jinými slovy nepřipustný je takový zásah státu do skutkového děje, jenž ve své komplexnosti tvoří trestný čin, resp. takový podíl státu na jednání osoby, jehož důsledkem je trestní kvalifikace tohoto jednání*“. Pritom účastníčka konania namieta, že obsah jednotlivých foriem účastníctva pre oblasť trestného práva detailne rozpracovala doktrína trestného práva. Zároveň účastníčka konania tvrdí, že závery doktríny trestného práva týkajúce sa klasifikácie a obsahu jednotlivých foriem účastníctva v širšom zmysle sú plne použiteľné aj pre posúdenie účasti na správnych deliktoch, teda že sú rozhodné aj na účely sankčného konania proti účastníčke konania. Podľa účastníčky konania ustanovenie § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade je v rozpore s čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 39 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Preto účastníčka konania tvrdí, že podľa nej ustanovenie § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade je neaplikovateľné a že podľa nej Národná banka Slovenska konala v rozpore s predpismi vyššej právnej sily ako je zákon o dohľade. Pritom mala rešpektovať zákaz účastníctva štátu v širšom zmysle, no údajne ho porušila už v priebehu dohľadu na mieste v jeho časti vykonanej poverenými členmi dohliadacieho tímu. Súčasne mal štát účasť na skutkovom deji konania vo veciach dohľadu v podobe vytvorenia neprirodzených podmienok, ktoré celkom skreslili priebeh skutkového deja kontrolných meraní vykonaných poverenými členmi dohliadacieho tímu a tieto nemajú štatisticky, ani inak výpovednú hodnotu. V tejto súvislosti poukázala účastníčka konania na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5To/9/2011. Účastníčka konania ďalej v rozklade opisuje rozsiahlym spôsobom neprirodzený priebeh skutkového deja vytvoreného poverenými členmi

dohliadacieho tímu v rámci dohľadu na mieste vykonaného pod utajenou identitou. Porušenia uvedené v prvostupňovom rozhodnutí NBS údajne nemajú základ v protokole o dohľade, dokonca ani v prvom úkone Národnej banky Slovenska v konaní o uložení sankcie voči spoločnosti Provident Financial, ktorým jej oznámila začatie konania o uložení sankcie (list č. NBS1-000-001-402, 100-000-013-658 zo dňa 20. 12. 2016).

Oznámenie o začatí konania údajne vymedzilo predmet konania o uložení sankcie odlišne od nedostatkov uvedených v protokole o dohľade, čo považuje účastníčka konania za neodstrániteľnú prekážku predmetného konania o uložení sankcie, pre ktorú by malo byť také konanie zastavené podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o dohľade. Jednotlivé porušenia uvedené vo výrokoch prvostupňového rozhodnutia NBS sú údajne celkom iné ako tie uvedené v oznámení o začatí konania, čiže o porušeníach vymedzených vo výrokoch prvostupňového rozhodnutia NBS sa údajne doposiaľ vôbec nekonalo. Týka sa to prvej časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS, konkrétne počtu uzavretých zmlúv o spotrebiteľskom úvere, pri ktorých spoločnosť Provident Financial nezarátala náklady zo zmlúv o poskytnutí služby Komfort do celkových nákladov spotrebiteľského úveru na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a odplaty, keďže podľa protokolu o dohľade sa predmetné porušenie týka výlučne len štyroch konkrétnych zmlúv o spotrebiteľskom úvere uzatvorených s poverenými členmi dohliadacieho tímu a nie aj ďalších 2370 zmlúv o spotrebiteľskom úvere a zmlúv o inom úvere. Výrok prvostupňového rozhodnutia NBS tak minimálne päťstodeväťdesiatkrát prekročil rozsah predmetného porušenia v porovnaní s rozsahom uvedeným v oznámení o začatí konania.

Pritom z protokolu o dohľade, ani zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by malo v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 dôjsť k uzavretiu ďalších 2370 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, spolu s ktorými spoločnosť Provident Financial uzavrela zmluvy o poskytnutí služby Komfort, pri ktorých by sa nezarátali náklady (celková odmena) zo zmluvy o poskytnutí služby Komfort do celkových nákladov na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a odplaty podľa § 1 ods. 1 prvej vety nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Účastníčka konania preto nemohla predložiť dôkazy preukazujúce opak, keďže nebola oboznámená s tým, že útvár dohľadu NBS rozšíri predmet konania vymedzený v oznámení o začatí konania o ďalších 2370 zmlúv. Ak by v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 došlo k uzavretiu 2370 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, príp. zmlúv o inom úvere, po ktorých by došlo k uzavretiu zmlúv o poskytnutí služby Komfort, nebolo v konaní o uložení sankcie preukázané, že by aj v týchto prípadoch celková odmena podľa zmluvy o poskytnutí služby Komfort nebola zahrnutá do celkových nákladov na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a do odplaty podľa osobitného predpisu, pričom v prospech tohto tvrdenia svedčí zásada „*in dubio pro reo*“.

Rovnako sa to týka vytýkaného počtu zmlúv o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov a zmlúv o poskytnutí služby Komfort, pri ktorých spoločnosť Provident Financial prekročila najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Útvár dohľadu NBS odkazuje v oznámení o začatí konania na protokol o dohľade, podľa ktorého ide výlučne o štyri konkrétne zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavreté s poverenými členmi dohliadacieho tímu a nie o ďalších

2082 zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Výrok prvostupňového rozhodnutia NBS tak minimálne päťstodvadsaťdvakrát prekročil rozsah predmetného porušenia v porovnaní s rozsahom uvedeným v oznámení o začatí konania. Pritom z protokolu o dohľade, ani zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by malo v období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 dôjsť k uzavretiu ďalších 2082 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, spolu s ktorými spoločnosť Provident Financial uzavrela zmluvy o poskytnutí služby Komfort, pri ktorých došlo k prekročeniu najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ útvar dohľadu NBS nepozná výšku odplaty najmenej z ďalších 2082 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, tak nemôže dospieť k záveru o prekročení najvyššej prípustnej odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, pretože neexistujú údaje, ktoré by bolo možné porovnať. Navyše v uvedenom rozhodnom období ponúkala spoločnosť Provident Financial svojim zákazníkom zľavy. Poukazuje pritom na rešpektovanie práva vyplývajúceho z čl. 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/28/2007. Výrok prvostupňového rozhodnutia NBS rozširujúci predmet konania o uložení sankcie nielenže nemá základ vo vykonanom dokazovaní, ako účastníčka konania tvrdí, ale porušuje sa ním právo účastníčky konania na spravodlivý proces. Podľa tvrdenia účastníčky konania porušenia uvedené v oznámení o začatí konania a v prvostupňovom rozhodnutí NBS nie sú vymedzené s takou mierou konkretizácie a presnosti, aby bolo možné jednoznačne a nezameniteľne z jednotlivých skutkových viet určiť, ktoré konkrétne konanie účastníčky konania malo naplniť znaky správnych deliktov. Preto podľa účastníčky konania je prvostupňové rozhodnutie NBS nezákonné a nesprávne, pričom konanie o uložení sankcie údajne už z tohto dôvodu malo byť zastavené.

Účastníčka konania v rozklade ďalej NBS vytyka, že pred vydaním prvostupňového rozhodnutia NBS nedošlo k nariadeniu ústneho pojednávania. Naďalej trvá na nariadení ústneho pojednávania, pričom navrhuje, aby bolo nariadené pred Bankovou radou NBS. Ako dôvody uvádza potrebu ústne sa vyjadriť k porušeniam priamo na ústnom pojednávaní, bezprostredne a priamo sa zúčastniť dokazovania, ako aj dosiahnuť predvolanie a priamo a bezprostredne vypočuť svedkov vo svoj prospech tak, ako navrhla útvaru dohľadu NBS v prvostupňovom konaní, príp. priamo a bezprostredne klásť otázky aj ďalším svedkom, ktorých zabezpečí NBS za rovnakých podmienok. V rozklade zdôrazňuje, že je nevyhnutné vykonať ňou navrhované dôkazy v jej prospech, najmä výsluchy všetkých poverených členov dohliadacieho tímu, výsluch všetkých obchodných zástupcov zúčastnených na kontrolných meraniach a výsluch všetkých členov dohliadacieho tímu, ktorí sa v rámci dohľadu na mieste vykonaného v spoločnosti Provident Financial podieľali na príprave protokolu o dohľade.

Účastníčka konania tvrdí, že ani jeden z písomných záznamov z kontrolných meraní nie je vyhotovený formou zápisnice ani úradného záznamu, a dokonca nie je podpísaný. Pritom účastníčke konania nie je známe, kto predmetné záznamy z kontrolných meraní vyhotovil. Všetky zvukové záznamy z kontrolných meraní, ktoré sú súčasťou spisového podkladu ku konaniu o uložení sankcie nie sú, podľa účastníčky konania, vyhotovené spôsobom, ktorý by umožnil overiť ich autenticitu, overiť skutočný dátum a čas ich vyhotovenia, overiť, či nebolo s týmito záznamami manipulované, resp. overiť, či dokonca nešlo o simulovanú konverzáciu

v súvislosti s prípravou poverených členov dohliadacieho tímu na dohľad na mieste. Navyše ide o neopakovateľné úkony, pretože tieto zrejme nebude možné pre dlhší časový odstup už zopakovať a dotknuté osoby si už nebudú pamätať podstatné detaily svedčiace v prospech účastníčky konania.

Účastníčka konania ďalej namieta, že NBS porušila § 13 zákona o dohľade tým, že útvar dohľadu NBS pred vydaním prvostupňového rozhodnutia NBS údajne nezisťoval komplexne skutkový ani právny stav, v priebehu prvostupňového konania o uložení sankcie údajne zabezpečoval dôkazy iba v neprospech účastníčky konania, nevykonával ani len tie úkony, ktoré sú neopakovateľné a prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza údajne z takých dôkazov, ktoré boli získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Poukázala pritom na skutočnosť, že poverení členovia dohliadacieho tímu v rozpore s § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade v znení účinnom do 20. 3. 2016 zaobstarali všetky doplnkové služby poskytované na základe zmlúv o poskytnutí služby Komfort, ako aj všetky súvisiace doklady a listiny. Predmetom doplnkovej služby na základe zmluvy o poskytnutí služby Komfort totiž nie je finančná služba podľa § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade, ale najmä odnášková služba. Útvar dohľadu NBS preto v rámci dohľadu na mieste konal nad rámec ustanovenia § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade, čiže v jeho rozpore. Rovnako tým, že nebolo účastníčke konania vydané písomné potvrdenie o prevzatí všetkých dokladov (vrátane všetkých zmlúv a listín), ktoré prevzali poverení členovia dohliadacieho tímu od obchodných zástupcov v rámci dohľadu na mieste, vychádza prvostupňové rozhodnutie NBS z dôkazov získaných v rozpore s § 8 ods. 3 písm. b) zákona o dohľade v znení účinnom do 20. 3. 2016.

V rozpore s ustanovením § 8 ods. 2 písm. e) zákona o dohľade v znení účinnom do 20. 3. 2016 sú údajne aj všetky zvukové záznamy vyhotovené poverenými členmi dohliadacieho tímu na zdokumentovanie priebehu výkonu dohľadu na mieste, keďže tieto neboli súčasťou registratúrnych záznamov podľa zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zároveň tieto zvukové záznamy nemožno použiť ako dôkaz aj preto, že takýto dôkaz nebol vykonaný a podľa tvrdenia účastníčky konania chýba v spisovom podklade k predmetnému konaniu o ich existencii úradný záznam. Písomné záznamy (prepisy) z kontrolných meraní podľa účastníčky konania nemôžu údajne napomôcť zistiť a objasniť skutkový stav veci, keďže nie sú vyhotovené takým spôsobom, ktorý by umožnil overiť zákonnosť ich vyhotovenia, overiť dátum a čas ich vyhotovenia, overiť totožnosť osoby, ktorá ich vyhotovila, overiť, či nebolo so záznamami manipulované alebo neboli upravené, overiť, či išlo o prepisy v rámci dohľadu na mieste alebo o prepisy simulovaného rozhovoru, nie sú ani podpísané, ani nejde o kompletne doslovné prepisy zvukových záznamov a podobne.

Vzhľadom na to, že prvostupňové rozhodnutie NBS sa touto námietkou účastníčky konania nezaobera, je v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Účastníčka konania ďalej namieta, že protokol o dohľade je nezákonný a sám osebe nemôže byť dôkazným prostriedkom v predmetnom konaní. List Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky „Žiadosť o vyjadrenie k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.

a žiadosť o výklad pojmu odplata – odpoveď“ z 12. 5. 2016 nemôže pomôcť zistiť a objasniť skutkový a právny stav vecí, pretože v rozhodnom období neexistoval, pritom bol právny názor všeobecných súdov Slovenskej republiky v rozhodnom období odlišný ako názor Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vyjadrený v predmetnom liste. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky navyše nie je, podľa tvrdenia účastníčky konania, orgánom oprávneným vykladať ani aplikovať legálny pojem odplata podľa § 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Pre účastníčku konania bol v rozhodnom období dôležitý výklad § 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý poskytla Národná banka Slovenska v stanovisku č. ORE-9892/2014 z 3. 10. 2014.

Účastníčka konania v rozklade tvrdí, že spisový podklad ku konaniu o uložení sankcie bol pri vydaní prvostupňového rozhodnutia NBS neúplný aj z dôvodu, že neobsahuje všetky písomnosti upravujúce povinnosti poverených členov dohliadacieho tímu voči Národnej banke Slovenska, ako aj všetky písomnosti, ktorých obsahom sú pokyny Národnej banky Slovenska adresované povereným členom dohliadacieho tímu. Ide najmä o Príručku agenta, ktorá obsahuje pokyny, ktoré údajne skreslili kontrolné merania, a preto účastníčka konania navrhla v priebehu prvostupňového konania túto doplniť do spisového podkladu ku konaniu, aby sa k jej obsahu mohla vyjadriť. Účastníčka konania navrhuje Bankovej rade NBS, aby v rámci druhostupňového konania takúto príručku agenta pripojila do spisového podkladu k predmetnému konaniu a umožnila spoločnosti Provident Financial sa k jej obsahu vyjadriť.

K porušeniu § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľov uvedeného v prvej časti výroku prvostupňového rozhodnutia NBS nemohlo – podľa účastníčky konania – dôjsť, pretože povereným členom dohliadacieho tímu boli zaslané len informatívne dokumenty, ktoré podľa svojho obsahu nemali ambíciu ukladať spotrebiteľom nové povinnosti. Pritom na strane 17 prvostupňového rozhodnutia NBS je uvedený dôkaz podporujúci tvrdenie účastníčky konania, že listy „Evidencia platieb“ majú len informatívny charakter a ich účelom nie je ukladať povinnosti spotrebiteľom. Útvar dohľadu NBS si údajne nesprávne vysvetlil poznámku uvedenú pri dátume prvej splátky „*Platbu realizujte, prosím najneskôr 3 dni pred uvedeným dátumom splatnosti. Budete tak mať istotu, že Vaša platba bude včas pripísaná na náš bankový účet.*“, ktorá bola uvedená v kontexte tejto poznámky o tri dni skôr ako bol dátum prvej splátky uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Účastníčka konania preto za žiadnych okolností nemala v úmysle vyvolať akékoľvek pochybnosti o dátume prvej splátky, ako sa domnieval prvostupňový útvar dohľadu. Poukazuje pritom na skutočnosť, že každý z uvedených listov v sebe obsahuje informáciu o dátume prvej splátky dvakrát (obsahuje dátum podpísania príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a informáciu, ktorým dňom v poradí po uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastáva splatnosť prvej splátky a súčasne dátum spolu s citovanou poznámkou). Účastníčka konania preto neukladala povinnosti spotrebiteľovi tak, ako to útvar dohľadu NBS nesprávne interpretuje, nanajvýš by išlo len o zrejmu chybu v písaní, resp. počítaní obsiahnutú v informatívnych dokumentoch, pričom termín splatnosti prvej splátky by bol podľa príslušných zmlúv o spotrebiteľskom úvere aj tak zrejmy z ďalšej dokumentácie.

K porušeniu § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľov účastníčka konania dodáva, že nadštandardná (voliteľná) doplnková služba poskytovaná spotrebiteľovi na základe

zmluvy o poskytnutí služby Komfort zahŕňa tri čiastkové služby, a to čiastkovú službu uvedenú v bode 1.1 písm. a), b) a c) zmluvy o poskytnutí služby Komfort. Prvostupňové rozhodnutie NBS spochybňuje samostatnosť len dvoch čiastkových služieb uvedených v bode 1.1 písm. b) a c) zmluvy o poskytnutí služby Komfort, pričom samostatnosť čiastkovej služby uvedenej v bode 1.1 písm. a) prvostupňovým rozhodnutím NBS spochybňovaná nie je. Keďže fixne dohodnutá celková odmena podľa zmluvy o poskytnutí služby Komfort je protiplnením voči plneniu uvedenému v bode 1.1 predmetnej zmluvy, potom celková odmena nie je „odmenou za úver“, ale odplatou za doplnkovú službu. Zmluva o poskytnutí služby Komfort je v prípade, ak o jej uzavretie spotrebiteľ požiadala, uzavretá až po uzavretí príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie skôr. Tieto zmluvy sa, podľa tvrdenia účastníčky konania, neuzatvárajú spolu. K uzavretiu zmluvy o poskytnutí služby Komfort tiež nemusí dôjsť ani v ten istý deň, keď dôjde k uzavretiu zmluvy príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Celková odmena podľa zmluvy o poskytnutí služby Komfort je preto v čase uzavretia príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neznáma. Prvostupňové rozhodnutie NBS v jeho výrokovej časti z nepochopiteľných dôvodov uvádza v rámci príslušnej skutkovej vety predmetného porušenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá „spolu“ so zmluvou o poskytnutí služby Komfort.

Účastníčka konania v rozklade namieta, že prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza z nesprávneho právneho posúdenia inštitútu zmeny obsahu záväzkov. Prvostupňový útvar dohľadu sa údajne nesprávne domnieva, že uzavretím zmluvy o poskytnutí služby Komfort sa mení platobné miesto podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, že po uzavretí zmluvy o poskytnutí služby Komfort má zmluva o spotrebiteľskom úvere dve platobné miesta, a teda, že zmluva o poskytnutí služby Komfort nie je novým záväzkom medzi zmluvnými stranami, ale je len zmenou existujúceho záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Účastníčka konania poukazuje na ustanovenie § 516 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré predpokladá, že nový záväzok je samostatným záväzkom, čiže vychádza z prezumpcie kumulatívnej novácie. Súčasťou každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj dohoda o spôsobe splácania poskytnutého úveru obsiahnutá v bode 9. Preto bod 1.1 písm. b) zmluvy o poskytnutí služby Komfort nemení (ani nenahrádza) miesto alebo spôsob splnenia záväzku spotrebiteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Toto konkrétne ustanovenie upravuje len novú povinnosť spoločnosti Provident Financial odnáškového charakteru, ktorú by údajne mohla realizovať aj ktorákoľvek kuriérska služba, pričom v texte nie je zmienka o tom, že by malo dôjsť k akejkoľvek zmene príslušnej už uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na skutočnosť, že v zmluve o poskytnutí služby Komfort nie je zmienka o tom, že by sa ňou mala meniť príslušná zmluva o spotrebiteľskom úvere, je zmluva o poskytnutí služby Komfort novým samostatným záväzkom, pričom spotrebiteľ je naďalej povinný platiť splátky dlžnej sumy na bankový účet spoločnosti Provident Financial, a nie inak. Spoločnosť Provident Financial sa navyše zaviazala fyzicky sa dostaviť na miesto určené spotrebiteľom a prevziať od spotrebiteľa hotovosť, ktorú po jej prevzatí použije v jeho mene na splnenie povinnosti spotrebiteľa vyplývajúcej z príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Útvar dohľadu NBS tiež opomína rešpektovanie individuálnej autonómie zmluvných strán, ktorá smeruje iba k uzavretiu doplnkovej služby a nie k zmene spôsobu alebo miesta plnenia, čo je

dôvodom, prečo je zmluva o poskytnutí služby Komfort uzavretá formou osobitnej samostatnej zmluvy.

Účastníčka konania v rozklade ďalej vytýka, že prvostupňové rozhodnutie NBS vychádza z nesprávneho skutkového zistenia tým, že čiastková služba uvedená v bode 1.1 písm. c) zmluvy o poskytnutí služby Komfort údajne nie je službou, ale ide o vydanie kvitancie podľa § 569 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účastníčka konania pritom namieta, že podstatou tejto doplnkovej služby je pravidelná činnosť, čiže jej predmetom je voliteľná služba. Ide o osobitnú čiastkovú službu nadštandardnej doplnkovej služby zo zmluvy o poskytnutí služby Komfort. Keďže k splneniu záväzku spotrebiteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere dochádza s určitým, hoci krátkym, časovým odstupom, je pre spotrebiteľa výhodné poznať tento presný čas. Povinnosť osobitným spôsobom informovať spotrebiteľa o prijatí úhrady splátky spotrebiteľského úveru preto nevyplýva pre spoločnosť Provident Financial zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Účastníčka konania tvrdí, že k porušeniu § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľov nedošlo, pretože v každej zmluve o spotrebiteľskom úvere, ako aj v každej zmluve uzavretej s poverenými členmi dohliadacieho tímu, sú celkové náklady spotrebiteľa, ročná percentuálna miera nákladov a odplata podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. uvedené v správnej výške. Príslušná doplnková služba poskytovaná na základe zmluvy o poskytnutí služby Komfort je zvoliteľnou doplnkovou službou uzatváranou v osobitnej zmluve, zvolenie tejto doplnkovej služby nepodmieňuje poskytnutie úveru, a zvolenie tejto doplnkovej služby nie je podmienkou získania úveru za ponúkaných podmienok. Ďalej popiera, že by došlo k porušeniu § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľov z dôvodu, že poverení členovia dohliadacieho tímu nie sú spotrebiteľmi, a aj keby došlo k uvedeniu nesprávnej výšky odplaty, čo nedošlo, nemohlo by takýmto konaním dôjsť k upieraniu práva spotrebiteľa na ochranu jeho ekonomických záujmov, obsahom ktorého je, podľa účastníčky konania, právo spotrebiteľa podávať návrhy na začatie konaní, podnety a sťažnosti orgánom verejnej moci. Útvar dohľadu NBS preto nesprávne právne kvalifikoval príslušnú skutkovú vetu.

Prvostupňové rozhodnutie NBS je podľa tvrdenia účastníčky konania nezákonné a nesprávne aj z dôvodu, že celková odmena podľa zmluvy o poskytnutí služby Komfort sa zahŕňa do výpočtu najvyššej prípustnej odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Účastníčka konania opakovane tvrdí, že zmluva o poskytnutí služby Komfort je uzatvorená až po uzavretí príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie skôr a tieto zmluvy nie sú uzatvárané spolu. Pritom v súvislosti s ďalšími najmenej 2082 zmluvami o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov opakovane účastníčka konania tvrdí, že podľa nej v spisovom podklade k predmetnému konaniu nie je žiadny dôkaz, podľa ktorého by bolo možné preukázať, že by v týchto zmluvách došlo k prekročeniu najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Formuláre zmlúv o spotrebiteľskom úvere a zmlúv o poskytnutí služby Komfort nie sú vopred vyplnené, preto chýba v spisovom podklade ku konaniu údaj, s ktorým by bolo možné porovnať najvyššiu prípustnú výšku odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Navyše v rozhodnom období poskytovala spoločnosť Provident Financial zľavy pri svojich produktoch.

Účastníčka konania celkovo svojím rozkladom žiada Bankovú radu NBS, aby prvostupňové rozhodnutie NBS zrušila a konanie zastavila, respektíve aby prvostupňové rozhodnutie NBS zrušila a vec vrátila na ďalšie prvostupňové konanie a nové rozhodnutie.

Banková rada NBS v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 zákona o dohľade uskutočnila druhostupňové konanie o podanom rozklade, pričom po preskúmaní napadnutého prvostupňového rozhodnutia NBS sp. č. NBS1-000-001-402, č. z. 100-000-052-913 zo dňa 17. 8. 2017 (*doručeného účastníčke konania 28. 8. 2017*), včasného rozkladu zo dňa 11. 9. 2017 (*doručeného do NBS dňa 11. 9. 2017*) a celého spisového materiálu (spisového dôkazového podkladu) k danej veci, ako aj na základe skutočností všeobecne známych a skutočností známych NBS z jej činnosti, ktoré netreba dokazovať (*podľa ustanovení § 24 ods. 4 zákona o dohľade*), bez ústneho pojednávania podľa § 17 ods. 2 až 4 zákona o dohľade zistila skutočnosti uvedené v tomto rozhodnutí a dospela k nasledujúcim záverom:

Spoločnosti Provident Financial ako veriteľovi v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov bolo rozhodnutím Národnej banky Slovenska, útvaru dohľadu č. ODB-4729/2015-11 z 28. 8. 2015 (právoplatným od 28. 8. 2015) udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov (ďalej tiež len „povolenie“), pričom výrok tohto rozhodnutia je zverejnený na oficiálnom webovom (*internetovom*) sídle NBS (<http://www.nbs.sk>), v sekcii „Dohľad nad finančným trhom“, v podsekcii „Výroky právoplatných rozhodnutí“ [<http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom-prakticke-informacie/vyroky-pravoplatnych-rozhodnuti>], v časti týkajúcej sa spoločnosti Provident Financial <https://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom-prakticke-informacie/vyroky-pravoplatnych-rozhodnuti/rozhodnutia-detail/vyrok-rozhodnutia/_c4dd3740-db46-43ec-8c13-a50500f09cc9>.

Spoločnosť Provident Financial (účastníčka konania) požiadala 25. 5. 2017 Národnú banku Slovenska o udelenie predchádzajúceho súhlasu na vrátenie povolenia. Rozhodnutím Národnej banky Slovenska sp. č. NBS1-000-011-859, č. z. 100-000-066-798 z 25. 10. 2017 (právoplatným od 16. 11. 2017) bol spoločnosti Provident Financial udelený predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia. Spoločnosť Provident Financial vrátila Národnej banke Slovenska povolenie dňa 15. 1. 2018. Účastníčka konania (prostredníctvom právneho zástupcu) túto skutočnosť oznámila Národnej banke Slovenska listom z 18. 1. 2018. Pritom účastníčka konania v predmetnom liste z 18. 1. 2018 uviedla, že vrátením povolenia podľa § 20d ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch prestala byť veriteľom podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho prestala byť dohliadaným subjektom podľa § 1 ods. 3 písm. a) zákona o dohľade. Keďže spoločnosť Provident Financial už nie je dohliadaným subjektom podľa zákona o dohľade, prestala, ako v predmetnom liste z 18. 1. 2018 tvrdí, spĺňať zákonnú definíciu účastníka konania podľa zákona o dohľade, čo je dôvodom pre obligatórne zastavenie konania podľa § 22 ods. 1 písm. d) a j) zákona o dohľade.

Banková rada NBS k tejto skutočnosti uvádza, že inštitút vrátenia povolenia a jeho následný zánik nemá žiadny vplyv na zánik existujúcej zodpovednosti dohliadaného subjektu

za správny delikt v oblasti finančného trhu až do úplného uplynutia premlčacích lehôt, s čím je spojená legitimácia (spôsobilosť aj povinnosť) príslušného zodpovedného subjektu byť účastníkom konania vo veciach dohľadu z titulu nesenia existujúcej zodpovednosti príslušného subjektu za správny delikt v oblasti finančného trhu až do úplného uplynutia premlčacích lehôt (*pričom úplné uplynutie premlčacích lehôt by bolo zákonným dôvodom na zastavenie konania vedeného vo veci dohľadu proti príslušnému subjektu – účastníkovi konania*). V danom prípade spoločnosť Provident Financial ako dohliadaný subjekt finančného trhu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov a oblasti spotrebiteľských úverov, konkrétne ako veriteľ s povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov, sa ešte pred zánikom jej oprávnenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov dopustila porušení všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených a vymedzených vo výrokovej časti aj v odôvodnení tohto rozhodnutia, pričom existujúcej a pretrvávajúcej zodpovednosti za tieto zistené aj preukázané porušenia (nedostatky) sa nemožno špekulatívne zbaviť vrátením povolenia NBS.

Banková rada NBS uvádza, že zákaz používania nekalej obchodnej praktiky uložený spoločnosti Provident Financial druhou výrokovou časťou prvostupňového rozhodnutia NBS podľa ustanovení § 35f ods. 1 písm. c) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohľade týmto druhostupňovým rozhodnutím nepotvrďuje z dôvodu, že povolenie spoločnosti Provident Financial na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov zaniklo dňa 15. 1. 2018, čiže z tohto dôvodu by bol takýto zákaz obsolentný. Tieto skutočnosti, ktoré medzičasom nastali až po vydaní napadnutého prvostupňového rozhodnutia NBS, logicky nebolo možné zohľadniť v prvostupňovom rozhodnutí NBS. Námietky účastníčky konania, že na uloženie zákazu používania nekalej obchodnej praktiky nie je splnená podmienka jej bezprostrednej hrozby, že druhá výroková časť prvostupňového rozhodnutia NBS nie je dostatočne jasná, určitá, ani zrozumiteľná a táto druhá výroková časť prvostupňového rozhodnutia NBS odporuje § 27 ods. 2 poslednej vete zákona o dohľade, sú preto už bezpredmetné.

Banková rada NBS zároveň zistila z verejne dostupného internetového výpisu Obchodného registra spoločnosti Provident Financial, že spoločnosť Provident Financial vstúpila 1. 3. 2018 do likvidácie <http://www.orrs.sk/vypis.asp?ID=30911&SID=2&P=1> a od 4. 4. 2018 zmenila svoje obchodné meno na Endepro, s.r.o. v likvidácii, pričom výzva likvidátora na prihlasovanie pohľadávok bola zverejnená v Obchodnom vestníku č. 73/2018 dňa 16. 4. 2018 a likvidátorom spoločnosti Endepro, s.r.o. v likvidácii sa stala spoločnosť C/L/A CONSULTANCY a.s. [IČO: 48092860, sídlo: Tomášikova 10/D, 821 03 Bratislava-Ružinov].

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietke účastníčky konania, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie odporuje zásade „nulla poena sine lege“

Prvostupňovým rozhodnutím NBS bolo účastníčke konania vytknuté porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľov zistených dohľadom na mieste. Podľa § 24 ods. 9 zákona o ochrane spotrebiteľov, v časti upravujúcej sankcie za porušenie tohto zákona v oblasti ochrany spotrebiteľa, sa odseky 1 až 8 nevzťahujú na Národnú banku Slovenska,

ktorá postupuje podľa osobitného predpisu (zákona o dohľade nad finančným trhom). Národná banka Slovenska je preto za porušenie zákona o ochrane spotrebiteľov príslušná ukladať sankcie podľa § 35f zákona o dohľade nad finančným trhom. Tieto sankcie pre poskytovateľov finančných služieb (dohliadané subjekty finančného trhu) za ich nedostatky v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov sú špecifické tak z hľadiska základných sankcií pre jednotlivé druhy dohliadaných subjektov finančného trhu, ako aj z hľadiska základných sankcií, ktoré sú príslušné ukladať orgány štátneho dozoru v oblasti ochrany spotrebiteľov podľa osobitných predpisov. Pritom nie je vylúčený súbeh ukladania jednotlivých sankcií Národnou bankou Slovenska, pokiaľ ich uloženie je zlučiteľné ich povahou. Preto aj v prípade účastníčky konania, jej boli prvostupňovým rozhodnutím NBS uložené sankcie podľa zákona o dohľade nad finančným trhom vo forme zákazu používania nekalej obchodnej praktiky a súčasne jej bola uložená pokuta za zistené nedostatky v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov.

K tvrdeniu účastníčky konania, že Národná banka Slovenska mala pri ukladaní sankcií postupovať podľa § 23 zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že zákon o spotrebiteľských úveroch je špeciálnym právnym predpisom vo vzťahu k § 35e až 35h zákona o dohľade nad finančným trhom, Banková rada NBS uvádza, že na to, aby mohlo dôjsť ku konfliktu špeciálneho, resp. osobitného právneho predpisu a všeobecného právneho predpisu musí dôjsť k prekrytiu ich hypotéz. To znamená, že obe normy, osobitná aj všeobecná, sa majú podľa ich hypotéz aplikovať. Podľa § 23 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak Národná banka Slovenska zistí nedostatky v činnosti veriteľa spočívajúce v nedodržaní podmienok určených v povolení, podmienok alebo povinností vyplývajúcich z iných rozhodnutí Národnej banky Slovenska uložených veriteľovi, v nedodržiavaní alebo v obchádzaní ustanovení tohto zákona, právne záväzných aktov Európskej únie vzťahujúcich sa na poskytovanie spotrebiteľských úverov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie spotrebiteľských úverov, je príslušná podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov uložiť sankcie uvedené v § 23 ods. 2 písm. a) až e) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Vzhľadom na skutočnosť, že prvostupňovým rozhodnutím NBS boli účastníčke konania uložené sankcie za porušenie zákona o ochrane spotrebiteľov, čiže nie za porušenie iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie spotrebiteľských úverov, nebolo možné v danej veci aplikovať ustanovenie § 23 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Prvostupňový útvar dohľadu preto v konaní správne postupoval podľa zákona o dohľade nad finančným trhom a uložil účastníčke konania sankcie podľa § 35f ods. 1 písm. a) a c) v spojení s § 35h ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom.

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietke účastníčky konania, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie nerešpektuje stratu právomoci NBS

Banková rada NBS sa nestotožňuje s tvrdením účastníčky konania, že Národná banka Slovenska od 1. júla 2016 – teda od účinnosti *Civilného sporového poriadku* (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z.) – stratila právomoc skúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách a nekalé obchodné praktiky.

Novelizačným zákonom č. 373/2014 Z. z. (*novelou zákona o dohľade nad finančným trhom*) a novelizačným zákonom č. 35/2015 Z. z. (*novelou zákona o spotrebiteľských úveroch*) sa od 1. 1. 2015 a 1. 9. 2015 etapovite rozšírila pôsobnosť Národnej banky Slovenska o dohľad v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov a oblasti spotrebiteľských úverov. Pritom toto rozšírenie dohľadu nad finančným trhom sa týka verejnoprávnych vzťahov pri dohľade nad finančným trhom (teda nezasahuje sa do rozhodovania sporov zo súkromnoprávnych vzťahov medzi subjektmi finančného trhu a ich klientmi vrátane finančných spotrebiteľov), čo je zrejmé aj z explicitného vymedzenia predmetu dohľadu (v § 2 ods. 3 zákona o dohľade nad finančným trhom) tak, že predmetom dohľadu nad dohliadanými subjektmi nie je rozhodovanie sporov z právnych vzťahov medzi dohliadanými subjektmi a ich klientmi (finančnými spotrebiteľmi alebo inými klientmi), ktoré patrí do pôsobnosti súdov alebo iných orgánov (napr. rozhodcovských súdov).

Touto rozsiahlou novelou zákona o dohľade nad finančným trhom sa Národnej banke Slovenska rozšírila pôsobnosť, právomoc a kompetencie pri dohľade v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov (teda v rámci verejnoprávnych vzťahov), a to výslovne aj o posudzovanie nekalých obchodných praktík poskytovateľov finančných služieb (dohliadaných subjektov finančného trhu) a o posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách o poskytnutí finančnej služby, pričom v súvislosti s nekalými obchodnými praktikami a neprijateľnými zmluvnými podmienkami ide výlučne o posudzovanie predbežnej otázky (čím sa zabezpečuje rešpektovanie súdnej judikatúry) v rámci rozhodovania v režime zákona o dohľade nad finančným trhom. Tým nie je dotknutá pôsobnosť a právomoc súdov alebo iných orgánov, ktoré sú oprávnené rovnako posudzovať nekalé obchodné praktiky alebo neprijateľné zmluvné podmienky na iný zákonom stanovený účel. Logicky ratio legis je vylúčený akýkoľvek dosah a presahovanie posúdenia nekalosti praktiky alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky na súkromnoprávny rozmer právnych vzťahov. Pre objasnenie je potrebné doplniť, že ani zákaz nekalej obchodnej praktiky alebo neprijateľnej zmluvnej podmienky vydaný zo strany Národnej banky Slovenska (rovnako tak jeho nevydanie) nemôže predstavovať a nepredstavuje prekážku rozhodovania (*res iudicata*) týchto otázok súdmi Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku, či už v režime prejudiciálneho alebo meritórneho rozhodovania. Pritom treba podotknúť, že účinky rozhodnutí Národnej banky Slovenska pôsobia voči konkrétnemu dohliadanému subjektu finančného trhu, avšak účinky rozsudku súdu v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach podľa § 301 až § 306 Civilného sporového poriadku pôsobia *erga omnes*, teda takýto rozsudok je záväzný pre každého.

Navyše, neadekvátne je aj tvrdenie účastníčky konania o údajnom eurokonformnom a ústavnokonformnom výklade zmeny obsahu (teda novelizácie) predmetných ustanovení zákona o dohľade nad finančným trhom (teda o údajnej strate pôsobnosti NBS) od 1. 7. 2016 v dôsledku nadobudnutia účinnosti § 301 až § 306 Civilného sporového poriadku a v zmysle právneho princípu „*lex posterior derogat legi priori*“ (*neskorší zákon zrušuje skorší zákon*). V tejto súvislosti je potrebné poukázať na konštantnú súdnu judikatúru a osobitne na zákon o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov SR (*zákon č. 400/2015 Z. z.*), ktorý v § 6 ods. 1 druhej vete explicitne uzákoňuje, že nepriama novelizácia formou zmien alebo

doplnení právneho predpisu ustanoveniami iného právneho predpisu bez uvedenia úplnej citácie jeho názvu v samostatnom článku je nepripustná. Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z.) nijako nebol novelizovaný (zmenený ani doplnený) zákonom o dohľade nad finančným trhom (zákon č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), teda Civilný sporový poriadok nespôsobil žiadnu údajnú „stratu“ pôsobnosti Národnej banky Slovenska. Okrem toho treba pre úplnosť poukázať aj na skutočnosť, že novelizácie (zmeny a doplnenia) zákonom súvisiace s nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku obsahuje zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ani tento zákon č. 125/2016 Z. z. neobsahuje žiadnu novelizáciu (zmenu ani doplnenie) zákona o dohľade nad finančným trhom (zákon č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), teda ani zákon č. 125/2016 Z. z. nespôsobil žiadnu údajnú „stratu“ pôsobnosti Národnej banky Slovenska na posudzovanie nekalých obchodných praktík poskytovateľov finančných služieb (dohliadaných subjektov finančného trhu) a neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách o poskytnutí finančnej služby.

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietke účastníčky konania, že o porušeníach uvedených v napadnutom rozhodnutí sa vôbec nekonalo

K tvrdeniu účastníčky konania, že list NBS „Oznámenie o začatí konania“ vymedzilo predmet konania o uložení sankcie odlišne od nedostatkov uvedených v protokole o dohľade a jednotlivé porušenia uvedené vo výrokoch napadnutého rozhodnutia sú údajne celkom iné ako porušenia uvedené v oznámení o začatí konania, uvádza Banková rada NBS, že útvar dohľadu NBS na základe nedostatkov zistených dohľadom na mieste vyhotovil protokol o dohľade, ku ktorému sa účastníčka konania mala možnosť vyjadriť. Pritom útvar dohľadu NBS po skončení dohľadu na mieste (teda po doručení písomného oznámenia dohliadanému subjektu o výsledku preverenia jeho písomných námietok proti údajom uvedeným v protokole o vykonanom dohľade na mieste, alebo po márnom uplynutí lehoty určenej pre dohliadaný subjekt na predloženie písomných námietok proti údajom uvedeným v protokole o vykonanom dohľade na mieste) vyhodnotí, ktoré porušenia považuje za závažné a potrebné sankcionovať. Následne útvar dohľadu NBS oznámi začatie konania o uložení sankcie dohliadanému subjektu. Útvar dohľadu NBS v liste „Oznámenie o začatí konania“ zo dňa 20. 12. 2016 uviedol, že „porušenia sa týkajú zmlúv hromadne uzatváraných dohliadaným subjektom v sledovanom období...“, pričom konkrétne zmluvy označil ich názvom, číslom formulára a platnosťou verzie, teda zmluvy identifikoval druhom a sledovaným obdobím. Útvar dohľadu NBS vychádzal pri rozsahu porušenia na základe zmlúv predložených účastníčkou konania v sledovanom období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 (keďže v období od 23. 10. 2015 do 24. 2. 2016 nebolo predmetné porušenie dostatočne preukázateľné), z ktorého bolo zrejmé, že účastníčka konania v tomto období uzavrela minimálne 2370 zmlúv o úvere, spolu s ktorými uzatvorila zmluvy o poskytnutí služby Komfort, z celkového počtu 2658 uzavretých zmlúv o úvere.

Útvar dohľadu NBS vychádzal zo skutočnosti, že účastníčka konania vo vzťahu k spotrebiteľom používala formulárové typy zmlúv, čiže išlo o typovo rovnaké zmluvy ako účastníčka konania uzatvorila s poverenými členmi dohliadacieho tímu v rámci dohľadu

na mieste vykonaného pod utajovanou identitou. Preto, ak v rámci dohľadu na mieste účastníčka konania predložila útvaru dohľadu NBS zoznam zmlúv, pri ktorých bolo uvedené, že došlo aj k uzavretiu zmluvy o poskytnutí služby Komfort, mal útvar dohľadu NBS za preukázané, že účastníčka konania rovnako postupovala aj pri uzatváraní ďalších 2370 zmlúv o úvere so spotrebiteľmi, spolu s ktorými uzavrela zmluvy o poskytnutí služby Komfort, pri ktorých odmenu vyplývajúcu zo zmluvy o poskytnutí služby Komfort nezahrnula do celkových nákladov spotrebiteľského úveru na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. V týchto 2370 zmluvách o úvere sú zahrnuté, okrem zmlúv o spotrebiteľskom úvere, aj zmluvy o úvere podľa § 1 ods. 3 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktoré sa podľa § 1 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch vzťahuje o. i. poskytnutie informácie spotrebiteľovi o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov úveru.

K námietke účastníčky konania, ktorou popiera, že by aj v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov a zmlúv o poskytnutí služby Komfort, pri ktorých účastníčka konania prekročila najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať, došlo k porušeniu v ďalších 2082 prípadoch, Banková rada NBS uvádza, že útvar dohľadu NBS v prvostupňovom rozhodnutí NBS, na strane 31, podrobne vysvetľuje, z akých konkrétnych listinných dôkazov predložených účastníčkou konania vychádzal pri zisťovaní rozsahu predmetného porušenia. Práve porovnaním dvoch zoznamov zmlúv, ktoré útvaru dohľadu NBS predložila účastníčka konania v rámci dohľadu na mieste vykonaného pod utajenou identitou, bolo možné vyhodnotiť, v koľkých zmluvách došlo zo strany účastníčky konania k prekročeniu najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Pritom útvar dohľadu NBS uviedol, že *„Číslo 2082 je teda matematicky najmenší možný počet zmlúv, pri ktorom sa účastník konania dopustil vytýkaného skutku a v tomto rozsahu ho má orgán dohľadu za nepochybne preukázaný.* Tento počet zmlúv predstavuje podiel 87,85 % zo všetkých zmlúv o úvere uzavretých v sledovanom období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015.

Banková rada NBS k uvedenému dodáva, že jedinou motiváciou na uzavretie zmluvy o poskytnutí služby Komfort zo strany účastníčky konania bolo navýšiť odplatu za poskytnutý úver tak, aby táto suma nebola uvedená v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere. Pritom § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch ustanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľov má každý spotrebiteľ právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa. Pritom predávajúci (teda aj veriteľ) nesmie podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľov upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3 zákona o ochrane

spotrebiteľov. Účastníčka konania tým, že prekračovala najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmluvách o spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 60 týždňov, spolu s ktorými uzatvárala zmluvy o poskytnutí služby Komfort, upierala spotrebiteľom práva na ochranu ich ekonomických záujmov.

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietke účastníčky konania, že napadnuté rozhodnutie vychádza z takých dôkazov, ktoré boli získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Účastníčka konania v podanom rozklade spochybňuje celý dohľad na mieste v jeho časti vykonanej poverenými členmi dohliadacieho tímu, ako aj dôkazy získané týmito poverenými členmi dohliadacieho tímu vystupujúcimi pod utajenou identitou. Zároveň sa snaží zmaríť celé konanie vo svoj prospech, pričom svoje tvrdenia týkajúce sa rozporu s Ústavou SR, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd neopiera o relevantné dôkazy, ktorými by sa mala Banková rada NBS osobitne v druhostupňovom konaní zaoberať.

Účastníčka konania tvrdí, že poverení členovia dohliadacieho tímu v rozpore s § 8 ods. 2 písm. f) zákona o dohľade zaobstarali všetky doplnkové služby poskytované na základe zmlúv o poskytnutí služby Komfort, ako aj všetky súvisiace doklady a listiny. Poukazuje pritom na skutočnosť, že predmetom doplnkovej služby Komfort nie je finančná služba, ale najmä odnášková služba. Banková rada NBS uvádza, že v rámci kontrolného zaobstarávania finančných služieb uzatvorili poverení členovia dohliadacieho tímu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom samotná účastníčka konania predložila v štyroch prípadoch týmto povereným členom dohliadacieho tímu vykonávajúcim dohľad na mieste pod utajenou identitou na podpis aj zmluvy o poskytnutí služby Komfort. Predmetom zmluvy o poskytnutí služby Komfort je podľa čl. I bodu 1.1 písm. b) poskytovanie služby spočívajúcej v prevzatí peňažnej sumy určenej na úhradu splátok spotrebiteľského úveru poskytnutého spotrebiteľovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v mieste určenom spotrebiteľom v meste alebo obci, kde má spotrebiteľ pobyt. Vo vzťahu k tejto zmluve je potrebné uviesť, že táto bola podľa čl. I evidentne naviazaná na zmluvu o spotrebiteľskom úvere a na jej základe sa spotrebiteľ zaväzuje uhradiť dohodnutú odmenu za to, že účastníčka konania mu poskytne určité „nadštandardné“ služby. Službou „odnáškového charakteru“ avšak účastníčka konania navyšuje odplatu za poskytnutie úveru, ktorej skutočnú výšku si musí spotrebiteľ na základe údajov z oboch zmlúv vypočítať. Podľa § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa totiž dlh splní na mieste určenom dohodou účastníkov a ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. V občianskom práve má teda dlh „odnosnú“ povahu, veriteľ si preto musí prevziať dlhované plnenie v mieste bydliska dlžníka. Preto je úplne v rozpore s princípmi ochrany spotrebiteľa, aby spotrebiteľ platil za to, čo je povinnosťou veriteľa. Práve prostredníctvom zmluvy o poskytnutí služby Komfort obchádza účastníčka konania zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, keď odplatu za poskytovanie tejto doplnkovej služby nezapočítava do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov úveru. Podľa § 9 ods. 12 zákona o spotrebiteľských úveroch musia byť všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Súčasne veriteľ

nesmie podľa § 9 ods. 13 zákona o spotrebiteľských úveroch sám, alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie vzájomne závislej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a najmä ktorej predmetom je čo aj len sčasti plnenie, ktoré je veriteľ podľa zákona o spotrebiteľských úveroch alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti povinný poskytovať spotrebiteľovi aj bez uzavretia takejto zmluvy.

K údajnému rozporu získaných dôkazov s § 8 ods. 3 písm. b) zákona o dohl'ade a § 8 ods. 2 písm. e) zákona o dohl'ade, Banková rada NBS uvádza, že útvár dohl'adu NBS sa k tejto námietke účastníčky konania vyjadril v prvostupňovom rozhodnutí NBS na strane 13 a 14 a s týmto odôvodnením sa Banková rada NBS stotožňuje.

K námietke účastníčky konania, že list Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky „Žiadosť o vyjadrenie k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. a žiadosť o výklad pojmu odplata – odpoveď“ z 12. 5. 2016 nemôže pomôcť zistiť a objasniť skutkový a právny stav veci, uvádza Banková rada NBS, že útvár dohl'adu NBS túto odpoveď Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nepoužil na zistenie skutkového stavu veci v prvostupňovom konaní. Útvár dohl'adu NBS avšak posúdil obsah všetkých stanovísk príslušných orgánov, ktoré sa vyjadrovali k otázke, či sa náklady na doplnkovú službu zahŕňajú do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov spotrebiteľského úveru a do odplaty, pričom dospel k adekvátnemu názoru, že tieto stanoviská nie je možné použiť na daný skutkový stav, keďže doplnková služba Komfort nie je službou zodpovedajúcou predmetným stanoviskám.

K tvrdeniu účastníčky konania, že spisový podklad k predmetnému konaniu bol pri vydaní prvostupňového rozhodnutia NBS neúplný, keďže neobsahoval všetky písomnosti upravujúce povinnosti poverených členov dohliadacieho tímu voči Národnej banke Slovenska, ani písomnosti, ktorých obsahom sú pokyny NBS adresované povereným členom dohliadacieho tímu, poukazuje Banková rada NBS na skutočnosť, že písomnosti upravujúce povinnosti poverených členov dohliadacieho tímu voči Národnej banke Slovenska v rámci dohl'adu na mieste vykonaného pod utajenou identitou, ako aj všetky súvisiace interné inštrukcie a pokyny sú neverejnou informáciou, ktorá nemá vplyv na nedostatky zistené pri výkone takéhoto dohl'adu. Tieto písomnosti a pokyny nie sú podkladom pre zistenie a objasnenie skutkového a právneho stavu veci, a teda nie sú dôkaznými prostriedkami, ktoré majú význam pre konanie a rozhodovanie vo veci. Banková rada NBS nezistila v rámci druhostupňového konania, že by prvostupňový útvár dohl'adu porušil pred vydaním prvostupňového rozhodnutia NBS procesné práva účastníčky konania. Práve naopak, upovedomil účastníčku konania o začatí konania o uložení sankcie, vyhovel jej žiadosti o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k začatému konaniu, umožnil právnenmu zástupcovi účastníčky konania nahliadnutie do spisu v rámci tohto prvostupňového konania o uložení sankcie, vyhotovil kópie požadovaných listín, ktoré zaslal právnenmu zástupcovi účastníčky konania a v súlade s § 26 zákona o dohl'ade nad finančným trhom pred vydaním prvostupňového rozhodnutia NBS vyzval účastníčku konania na oboznámenie so spisovým podkladom ku konaniu a na následné vyjadrenie sa k nemu.

K námietke účastníčky konania, že listy „Evidencia platieb“ sú iba informatívnymi dokumentmi a ich účelom nie je ukladanie povinnosti spotrebiteľom, uvádza Banková rada NBS, že list „Evidencia platieb“, ktorý dostávali spotrebiteľia s uzavretou zmluvou o poskytnutí služby Komfort sa formou aj obsahom líši od listu, ktorý dostávali spotrebiteľia, ktorí zmluvu o poskytnutí služby Komfort neuzavreli. Navyše list „Evidencia platieb“, ktorý dostávali spotrebiteľia s uzavretou zmluvou o poskytnutí služby Komfort, vôbec neobsahuje formuláciu „*Platbu realizujte, prosím najneskôr 3 dni pred uvedeným dátumom splatnosti. Budete tak mať istotu, že Vaša platba bude včas pripísaná na náš bankový účet.*“ tak, ako to tvrdí účastníčka konania v podanom rozklade. Rovnako listy „Evidencia platieb“ zaslané povereným členom dohliadacieho tímu uvedeným v bode 1 písm. a) až d) výrokovej časti tohto druhostupňového rozhodnutia, ktorí uzavreli zmluvu o poskytnutí služby Komfort, neobsahovali dátum prvej splátky dvakrát, a to dátum podpísania príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zároveň informáciu, ktorým dňom v poradí po uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastáva splatnosť prvej splátky a súčasne dátum spolu s citovanou poznámkou tak, ako to tvrdí účastníčka konania v podanom rozklade. Dátumy sú v týchto listoch vymedzené dvoma údajmi, a to dátumom poskytnutia pôžičky a dátumom prvej splátky. Námietka účastníčky konania, že by nanajvýš išlo len o zrejmu chybu v písaní, resp. počítaní obsiahnutú v informatívnych dokumentoch, pričom termín splatnosti prvej splátky by bol podľa príslušných zmlúv o spotrebiteľskom úvere aj tak zrejmy z ďalšej dokumentácie, je bezpredmetná pre naplnenie skutkovej podstaty, že účastníčka konania oznámila povereným členom dohliadacieho tímu skorší dátum prvej splátky úveru, čím uložila týmto povereným členom dohliadacieho tímu povinnosti bez právneho dôvodu. V rámci spotrebiteľskej ochrany je dátum prvej splátky jednoznačným a záväzným údajom pre spotrebiteľa, od ktorého sa potom odvíja splatnosť každej ďalšej splátky, a aj prípadné omeškanie úhrady splátky, ktoré môže byť postihované sankciami, preto dodatočné účelové tvrdenia účastníčky konania o údajných chybách v písaní, resp. počítaní v prípade účastníčky konania neobstoja.

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietke účastníčky konania, že napadnuté rozhodnutie nespochybňuje samostatnosť čiastkovej služby uvedenej v čl. I bode 1.1 písm. a) zmluvy o poskytnutí služby Komfort

Banková rada NBS k tejto námietke účastníčky konania uvádza, že pre naplnenie skutkovej podstaty klamlivého konania podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľov nie je relevantné, či útvar dohľadu NBS spochybňoval v prvostupňovom rozhodnutí NBS čiastkovú službu podľa čl. I bodu 1.1 písm. a) zmluvy o poskytnutí služby Komfort, pretože konštatoval, že celkovú odmenu za poskytnutie tejto doplnkovej služby Komfort nezarátal do celkových nákladov úveru pre účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a odpłaty, čím uviedol nepravdivú informáciu vo vzťahu k cene úveru. Pokiaľ účastníčka konania odmenu za službu poskytovanú podľa čl. I bodu 1.1 písm. a) zmluvy o poskytnutí služby Komfort neoddeľuje od odmeny za zvyšné dve služby, je nutné urobiť záver, že takáto celková odmena sa musí zarátať do celkových nákladov úveru.

K tvrdeniu účastníčky konania, že zmluva o poskytnutí služby Komfort je uzavretá až po uzavretí príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tieto zmluvy sa neuzatvárajú spolu,

uvádza Banková rada NBS, že útvár dohľadu NBS v prvostupňovom konaní jednoznačne preukázal, že uvedené zmluvy sa uzatvárajú v rovnaký deň, teda v rámci jedného obchodu. V čase uzavretia príslušných zmlúv je tak známa aj cena úveru, aj cena za doplnkovú službu Komfort. Ich súčtom je možné určiť celkové náklady úveru. Je nepochybné, že tieto zmluvy sú prepojené a vytvárajú jeden celok. Banková rada NBS na základe preskúmania a zváženia spisového podkladu obsahujúceho zmluvnú dokumentáciu spoločnosti Provident Financial dospela k záveru, že spoločnosť Provident Financial si cielene vykalkulovala a nakoncipovala svoj systém uzatvárania zmlúv o spotrebiteľských úveroch a zmlúv o poskytnutí služby Komfort v takej súslednosti, že spoločnosť Provident Financial so spotrebiteľom uzatvára jednak zmluvu o spotrebiteľskom úvere a súčasne alebo v bezprostrednej časovej následnosti aj zmluvu o poskytnutí služby Komfort, pričom na oklamanie spotrebiteľa o výhodnosti úveru znejasňuje skutočnú cenu spotrebiteľského úveru. Nie je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak spoločnosť Provident Financial predkladá spotrebiteľovi zmluvy, ktoré vyžadujú od spotrebiteľa na zistenie podstatných otázok nákladov úveru výpočty. Banková rada NBS konštatuje, že takéto konanie spoločnosti Provident Financial je podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľov v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a následnej zmluvy o poskytnutí služby Komfort.

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietkam účastníčky konania, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia inštitútu zmeny obsahu záväzkov a z nesprávneho skutkového zistenia, že služba uvedená v čl. I bode 1.1 písm. c) zmluvy o poskytnutí služby Komfort nie je službou, ale kvitanciou podľa § 569 ods. 1 Občianskeho zákonníka

Banková rada NBS uvádza, že útvár dohľadu NBS sa k týmto námietkam účastníčky konania podrobne vyjadril v prvostupňovom rozhodnutí NBS na strane 21 a 22 a Banková rada NBS sa s týmto názorom útvaru dohľadu NBS stotožňuje. V zmluve o spotrebiteľskom úvere sú uvedené dva účty účastníčky konania vedené vo Všeobecnej úverovej banke slúžiace na poukazovanie splátok úveru. Tieto dva účty sa líšia od seba skutočnosťou, či si spotrebiteľ zvolí režim „predplatenej platobnej karty“ alebo režim „na účet zákazníka“. Z uvedeného vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere predpokladá poukazovanie splátok na príslušný bankový účet bezhotovostným prevodom. Zmluvou o poskytnutí služby Komfort nastáva zmena spočívajúca v tom, že spotrebiteľ odovzdáva poverenej osobe účastníčky konania hotovosť určenú na úhradu splátky spotrebiteľského úveru „v mieste určenom Zákazníkom v meste alebo obci, kde má Zákazník pobyt“. Pritom podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa splátka považuje za uhradenú až dňom jej pripísania na bankový účet účastníčky konania. Uzavretím zmluvy o poskytnutí služby Komfort tak vzniknú dve miesta splnenia dlhu. Tým dochádza k zmene zmluvy o spotrebiteľskom úvere v jej časti týkajúcej sa spôsobu splnenia záväzku.

Tvrdenie účastníčky konania, že aj po uzavretí zmluvy o poskytnutí služby Komfort je spotrebiteľ naďalej povinný platiť splátky dlžnej sumy na bankový účet účastníčky konania, nerešpektuje ustanovenie § 562 Občianskeho zákonníka v tom, že dlh splní spotrebiteľ už

odovzdaním peňažnej sumy poverenej osobe účastníčky konania. Skutočnosť, kedy poverená osoba účastníčky konania vloží prevzatú splátku od spotrebiteľa na bankový účet účastníčky konania nedokáže spotrebiteľ ovplyvniť, a preto nemožno vychádzať z ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré predpokladá splnenie dlhu až pripísaním splátky na bankový účet účastníčky konania. Takýmto postupom by sa spotrebiteľ mohol dostať do omeškania so splnením svojho dlhu bez svojho zapríčinenia. Banková rada NBS preto odmieta tvrdenia účastníčky konania, že zmluvou o poskytnutí služby Komfort dochádza iba k uzavretiu doplnkovej služby a nie k zmene spôsobu alebo miesta plnenia.

Stanovisko Bankovej rady NBS k námietkam účastníčky konania, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového a právneho stavu, že nedošlo k nariadeniu ústneho pojednávania a námietke o provokatívnom konaní

Banková rada NBS považuje vykonané dokazovanie za dostatočné, pričom prvostupňový útvar dohľadu vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vyhodnotil skutkový stav na základe dôkazov, ktoré boli podkladom pre náležité objasnenie všetkých rozhodujúcich okolností, ako aj pre samotné rozhodnutie vo veci. Keďže mal za jednoznačne preukázané všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie o porušení uvedenom v bodoch 1 až 3 v prvej výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS, nepokladal za potrebné vykonanie ďalších dôkazov. Banková rada NBS rovnako uvádza, že pri rozhodovaní vychádzal prvostupňový útvar dohľadu z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, ktorý účastníčka konania ani v podanom rozklade relevantne nespochybnila. Pri dokazovaní sankcionovaného konania boli v konaní pred NBS zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty sankcionovaného deliktu - subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka (kumulatívne). Zároveň boli preukázané nad všetku pochybnosť a riadne odôvodnené akékoľvek pochybnosti o subjekte, ktorý spáchal sankcionované delikty. Vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že účastníčka konania porušila ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľov tak, ako je uvedené vo výroku prvostupňového rozhodnutia NBS a nedošlo k porušeniu zásady „*in dubio pro reo*“. Banková rada NBS z uvedeného dôvodu nepovažuje za potrebné na objasnenie skutkového a právneho stavu vykonať v danej veci ústne pojednávanie podľa § 17 ods. 2 až 4 zákona o dohľade nad finančným trhom a predvolať na výsluch všetkých poverených členov dohliadacieho tímu, všetkých obchodných zástupcov spoločnosti Provident Financial zúčastnených na dohľade na mieste a všetkých členov dohliadacieho tímu podieľajúcich sa na príprave protokolu o dohľade tak, ako to navrhuje účastníčka konania v podanom rozklade. Banková rada NBS podotýka, že ide o dispozičné právo Národnej banky Slovenska vykonať ústne pojednávanie, ak Národná banka Slovenska uzná, že je takéto ústne pojednávanie potrebné pre rozhodnutie vo veci. Napokon samotná účastníčka konania v podanom rozklade uvádza, že pre dlhší časový odstup si dotknuté osoby už nebudú schopné pamätať podstatné detaily svedčiace v prospech účastníčky konania.

K námietke účastníčky konania o údajnom provokatívnom konaní poverených členov dohliadacieho tímu pri vykonávaní dohľadu na mieste pod utajenou identitou, uvádza Banková rada NBS, že útvar dohľadu NBS náležite odôvodnil túto námietku

v prvostupňovom rozhodnutí NBS na strane 8 až 12 a s týmto odôvodnením sa Banková rada NBS stotožňuje.

K uloženej sankcii

Podľa § 35f ods. 1 písm. a) zákona o dohľade nad finančným trhom účinného do 31. 10. 2017 bola tomu, kto porušil práva finančného spotrebiteľa alebo porušil povinnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov podľa zákona o dohľade nad finančným trhom alebo osobitných predpisov, Národná banka Slovenska podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zisteného nedostatku príslušná uložiť pokutu do výšky 700 000 eur, ak v § 35f ods. 2 zákona o dohľade nad finančným trhom nie je ustanovené inak. Pritom zákon o dohľade nad finančným trhom neustanovuje (ani neustanovoval) osobitnú dolnú hranicu sadzby tejto peňažnej pokuty.

Banková rada NBS konštatuje, že uloženie sankcie vo forme pokuty, ktorá by mala mať represívny aj preventívny účinok, má svoje zákonné opodstatnenie. Taktiež z konštantnej judikatúry je zrejmé, že v záujme ochrany finančného trhu – aj v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov – má mať sankcia nielen represívny, ale aj preventívny charakter, aby odradila od ďalšieho nezákonného postupu aj iné porovnateľné dohliadané subjekty finančného trhu (teda aj iných veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery podľa zákona o spotrebiteľských úveroch). Preventívny význam (odradzujúci účinok) postihu totiž nespočíva iba v účinkoch vo vzťahu k samotnému sankcionovanému dohliadanému subjektu finančného trhu. Postih za porušenia zákona musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iné dohliadané subjekty finančného trhu, ktoré sú nositeľmi rovnakých či porovnateľných zákonných povinností, aké porušil sankcionovaný dohliadaný subjekt finančného trhu. Takýto účinok však môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu. Preto finančný postih nemôže byť neprímerane mierny vo vzťahu k závažnosti protiprávneho konania a jeho následkom, pričom postih musí v sebe obsahovať preventívnu zložku aj represívnu zložku [*mutatis mutandis napríklad rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 56/2006 (2 SžoKS 56/2006) z 18. 4. 2007 a sp. zn. 8 Sžo 24/2007 z 10. 1. 2008*].

Prvostupňový útvar dohľadu na základe posúdenia všetkých zákonných kritérií a v medziach zákonom povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia) uložil spoločnosti Provident Financial pokutu vo výške 90 000 eur. Pritom prvostupňovým rozhodnutím NBS uložená pokuta v sume 90 000 eur celkovo predstavuje 12,857 % zo zákonom ustanoveného rozpätia sadzby pokuty až do 700 000 eur účinnej v rozhodnom čase vzniku porušenia (nedostatkov) v činnosti spoločnosti Provident Financial (*pričom medzičasom sa od 15. 12. 2017 zvýšila horná hranica sadzby pokuty zo 700 000 eur na 1 000 000 eur*). Banková rada NBS dospela k názoru, že vzhľadom na množstvo, opakovanosť, mieru a rozsah závažnosti zistených nedostatkov (porušení) zákona o ochrane spotrebiteľov bola spoločnosti Provident Financial napadnutým prvostupňovým rozhodnutím NBS celkovo uložená pokuta relatívne nízko, v dolnej osmine zákonom ustanoveného rozpätia sadzby pre túto pokutu.

Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené. Prvostupňový útvar dohľadu jednoznačne a náležite odôvodnil všetky okolnosti, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o konkrétnej výške sankcie. Pri ukladaní sankcie vychádzal z tzv. absorpčnej zásady (teda, že prísnejší trest pohlcuje miernejší) a rovnako tak aj riadnym spôsobom odôvodnil, prečo ju uplatňuje, pričom svoje tvrdenia podložil aj judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pritom zdôraznil, ktoré porušenie hodnotí ako najzávažnejšie a na základe ktorého uložil spoločnosti Provident Financial jedinú úhrnnú pokutu, ktorá v sebe zahŕňa sankciu za všetky porušenia uvedené vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS. Vo vzťahu k výške uloženej sankcie Banková rada NBS ďalej uvádza, že prvostupňový útvar dohľadu v rámci správnej úvahy prihliadal aj na veľkosť spoločnosti Provident Financial a na jej čistý obrat dosiahnutý v rokoch 2015 a 2016, pričom je správne a logické zohľadňovať pri rozhodovaní o sankcii aj tieto ukazovatele, keďže rovnaká výška pokuty môže spôsobiť pri rozdielne veľkých dohliadaných subjektoch odlišné následky. Vo všeobecnosti totiž platí zásada, že pokuta má byť primeraná protiprávnemu konaniu, ale i ekonomickej situácii dohliadaného subjektu. V danom prípade treba poukázať na to, že spoločnosť Provident Financial v konaní o uložení sankcie nepredložila žiadny dôkaz o tom, že by bola v nepriaznivej ekonomickej situácii, respektíve, že by takto uložená pokuta bola pre spoločnosť Provident Financial likvidačná.

Za najprísnejšie postihnutelný delikt považoval prvostupňový útvar dohľadu porušenie uvedené v bode 2 prvej výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia NBS, keďže týmto porušením bol dotknutý široký okruh spotrebiteľov, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že informácia o cene spotrebiteľského úveru je jedným zo základných údajov motivujúcich ekonomické rozhodovanie spotrebiteľov, pričom rozdiel medzi skutočnou a deklarovanou výškou ceny spotrebiteľského úveru bol zásadný. Banková rada NBS sa s názorom prvostupňového útvaru dohľadu stotožňuje a dodáva, že spoločnosť Provident Financial týmto porušením úmyselne obchádzala zákon o spotrebiteľských úveroch a aj ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

Banková rada NBS konštatuje, že predkladaním zmlúv o spotrebiteľskom úvere a zmlúv o poskytnutí služby Komfort mohol spotrebiteľ len s ťažkosťou zistiť skutočnú výšku spotrebiteľského úveru, čo mohlo podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k ponúkanému spotrebiteľskému úveru. V sledovanom období od 14. 10. 2015 do 22. 10. 2015 uzavrela spoločnosť Provident Financial minimálne 2370 zmlúv o spotrebiteľskom úvere, spolu s ktorými uzavrela zmluvy o poskytnutí služby Komfort. Pritom číslo 2370 predstavuje až 89 % všetkých zmlúv o úvere, ktoré uzavrela spoločnosť Provident Financial v sledovanom období.

Na základe uvedených skutočností Banková rada NBS po dôkladnom zvážení dospela k rovnakému záveru ako prvostupňový útvar dohľadu v tom, že opísanými praktikami (postupom) spoločnosti Provident Financial pri „rozkúskovaní“ uzatvárania zmlúv na zmluvy

o spotrebiteľských úveroch a na súsledne prepojené zmluvy o poskytnutí služby Komfort sú naplnené znaky nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania vo vzťahu k cenovým podmienkam (vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov na spotrebiteľský úver) podľa ustanovení § 7 ods. 1, 2 a 4, § 8 ods. 1 písm. d) v spojení s § 2 písm. b), p), r) a u) zákona o ochrane spotrebiteľov, pričom v takýchto prípadoch ide aj o nedostatky postihnuteľné podľa ich závažnosti na základe ustanovení § 35e ods. 1 písm. a), § 35f ods. 1 písm. a) a c) zákona o dohľade nad finančným trhom.

System ochrany spotrebiteľov (*vrátane finančných spotrebiteľov*) pred porušovaním spotrebiteľských práv, ktorý bol založený smernicou 93/13/EHS, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom (znevýhodnenom) postavení voči predávajúcemu (dodávateľovi poskytovateľovi služieb, profesionálnemu veriteľovi v oblasti spotrebiteľských úverov) pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, pričom toto nerovné postavenie pobáda a vedie spotrebiteľa k tomu, že spotrebiteľ pristúpi k zmluvným podmienkam vopred pripraveným a vyhotoveným predávajúcim (poskytovateľom služieb, dodávateľom, veriteľom v oblasti spotrebiteľských úverov) bez toho, aby spotrebiteľ mohol reálne ovplyvniť obsah týchto zmluvných podmienok. Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Podľa súdnej judikatúry ide o kogentné ustanovenie, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby formálna rovnováha nastolená neprijateľnými alebo nekalými zmluvnými podmienkami medzi spotrebiteľmi a predávajúcimi (poskytovateľmi, dodávateľmi, veriteľmi) bola nahradená skutočnou rovnováhou, ktorá medzi zmluvné strany môže zaviesť či obnoviť rovnosť. Pritom z uvedených zásad vyplýva, že príslušný vnútroštátny orgán aj bez návrhu (teda z vlastného podnetu) má posudzovať neprijateľnú či nekalú povahu zmluvnej podmienky, pretože to predstavuje vhodný a efektívny prostriedok na dosiahnutie výsledku požadovaného podľa článku 6 smernice 93/13/EHS, teda zamedzenie tomu, aby jednotliví spotrebiteľia neboli viazaní neprijateľnými a nekalými podmienkami, ako aj na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 smernice 93/13/EHS, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predávajúcich alebo dodávateľov (poskytovateľov, dodávateľov, veriteľov). Potvrdzuje to aj stabilná súdna judikatúra vrátane judikatúry Najvyššieho súdu a Súdneho dvora Európskej únie [*napríklad judikatúra v rozsudkoch Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-240/98 až C-244/98 z 27. 6. 2000 Océano Grupo Editorial a Roció Murciano Quintero vs. Salvat Editores a spol. (Zb. s. I-4941), vo veci C-168/05 z 26. 10. 2006 Elisa María Mostaza Claro vs. Centro Móvil Milenium SL (Zb. s. I-10421), vo veci C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL vs. Cristina Rodríguez Nogueira*].

Banková rada NBS na základe uskutočneného druhostupňového konania vrátane preskúmania a zhodnotenia celého spisového podkladu a aj skutočností známych Bankovej rade NBS z jej činnosti (a uvedených v tomto rozhodnutí) dospela k záveru, že vydanie prvostupňového rozhodnutia NBS (jeho druhej výrokovej časti) o uložení zákazu používania nekalej obchodnej praktiky vo vzťahu k zamedzeniu zámerného „rozkúskovania“ zmlúv na zmluvy o spotrebiteľskom úvere a na súsledne prepojené zmluvy o poskytnutí služby

Komfort, ktorými spoločnosť Provident Financial – Endepro zvyšovala náklady spotrebiteľského úveru, bolo v čase vydania prvostupňového rozhodnutia NBS dôvodné a zodpovedalo ustanoveniu § 35e ods. 1 písm. a) zákona o dohľade nad finančným trhom, a to aj so zohľadnením zákonnej regulácie podľa ustanovení § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a ustanovení § 7 ods. 1, 2 a 4, § 8 ods. 1 písm. d) v spojení s § 2 písm. b), p), r) a u) zákona o ochrane spotrebiteľov.

Banková rada NBS v tomto druhostupňovom konaní upustila od uloženia zákazu spoločnosti Provident Financial podľa § 35f ods. 1 písm. c) zákona o dohľade nad finančným trhom používať nekalú obchodnú prax, keďže spoločnosť Provident Financial činnosť veriteľa v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov už nevykonáva a povolenie Národnej banky Slovenska jej zaniklo 15. 1. 2018. Preto v súčasnosti neexistuje zo strany spoločnosti Provident Financial bezprostredná hrozba vykonávania nekalej obchodnej praxe spočívajúcej v klamlivom konaní podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľov.

Zároveň v súvislosti s riešením prípadu spoločnosti Provident Financial – Endepro je potrebné pre úplnosť poukázať aj na ustanovenia § 19 ods. 4 a § 35h ods. 1, § 45c ods. 1 a § 45d ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom (zákon č. 747/2004 Z. z. v znení neskošých predpisov), ktoré zakotvujú, že premlčacie lehoty na uloženie pokuty, opatrenia na nápravu alebo inej sankcie dohliadanému subjektu (teda aj dohliadanému subjektu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov a spotrebiteľských úverov) za nedostatok zistený pri výkone dohľadu sa prerušujú vždy, keď nastala skutočnosť zakladajúca prerušenie lehoty podľa § 19 ods. 4 s tým, že medzi tieto skutočnosti patrí tiež protokol o vykonanom dohľade na mieste, ako aj jednotlivé rozhodnutia a iné jednotlivé úkony vykonané v konaní vedenom pre zistený nedostatok v činnosti dohliadaného subjektu (vrátane oznámenia o začatí konania), pričom od každého prerušenia premlčania začínajú plynúť nové premlčacie lehoty. Na toto prerušovanie premlčacích lehôt nemá vplyv ani zmena obchodného mena a ani vstup spoločnosti do likvidácie. Tieto skutočnosti znamenajú, že v prípade spoločnosti Provident Financial – Endepro sa premlčacie lehoty už viackrát opätovne prerušili a vždy začali plynúť nové premlčacie lehoty tak, že napríklad protokolom o dohľade (protokolom z 27. 4. 2016), oznámením prvostupňového útvaru dohľadu o začatí konania (listom sp. č. NBS1-000-001-402, č. z. 100-000-013-658 zo dňa 20. 12. 2016), prvostupňovým rozhodnutím NBS sp. č. NBS1-000-001-402, č. z. 100-000-052-913 zo dňa 17. 8. 2017 a následne aj týmto druhostupňovým rozhodnutím sa opätovne prerušili (prerušujú) premlčacie lehoty a vždy začali (začínajú) plynúť nové premlčacie lehoty.

Na základe uvedeného považuje Banková rada NBS uloženie sankcie, ktorou je pokuta vo výške 90 000 eur, za plne dôvodnú, náležitú a primeranú z hľadiska závažnosti, rozsahu (vrátane opakovosti), dĺžky trvania, následkov aj povahy zistených nedostatkov a porušení zákona o ochrane spotrebiteľov a taktiež z hľadiska zákonom ustanoveného rozpätia sadzby pokuty až do 700 000 eur. Banková rada NBS považuje výrok prvostupňového rozhodnutia za určitý a dostatočne odôvodnený, skutkový stav za dostatočne zistený a správne posúdený, s uvedením všetkých podkladov, z ktorých pri rozhodovaní NBS vychádzala.

Spoločnosť Endepro, s.r.o. v likvidácii [do 3. 4. 2018 s pôvodným obchodným menom: Provident Financial, s.r.o.] je – vzhľadom na zákon č. 357/2015 Z. z. (zákon o finančnej kontrole a audite) – povinná uloženú pokutu, ktorej výnos je príjmom štátneho rozpočtu SR, zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na príslušný účet Úrad vládneho auditu vedený v Štátnej pokladnici, ktorým je účet: SK258180000007000550741, variabilný symbol: 35805731, konštantný symbol: 0558, špecifický symbol: 000001402.

Cieľom dohľadu nad finančným trhom v zmysle § 1 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom je prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže.

Banková rada NBS na základe všetkých uvedených skutočností dospela k záveru, že prvostupňový útvar dohľadu v rámci prvostupňového konania náležite preskúmal skutkový a právny stav vo veci spoločnosti Provident Financial a že hodnotenie zistených skutočností a získaných dôkazov bolo pri rozhodovaní vykonané v medziach zákonom povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia) v súlade s ustanovením § 24 ods. 11 zákona o dohľade nad finančným trhom, podľa ktorého má NBS pri svojom rozhodovaní dbať aj o to, aby v rozhodovaní o skutkovo a právne zhodných a porovnateľných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu a po vyhodnotení dôkazov Banková rada NBS na základe § 29 ods. 4 zákona o dohľade nad finančným trhom a podľa § 32 ods. 1 a 2 zákona o dohľade nad finančným trhom rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.